

Βρυξέλλες, 16 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

14271/23

Διοργανικός φάκελος:
2022/0345 (COD)

ENV 1134
SAN 594
COMPET 998
CONSOM 369
AGRI 616
CODEC 1900

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13857/23 + COR 1

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 14223/22 + ADD 1 - COM(2022) 541 final + Annex

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (αναδιατύπωση)
- Γενική προσέγγιση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα το κείμενο της γενικής προσέγγισης σχετικά με την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Περιβάλλον) κατά την 3973η σύνοδό του στις 16 Οκτωβρίου 2023.

Οι αλλαγές σε σύγκριση με την πρόταση της Επιτροπής, όπως προέκυψαν από τις συζητήσεις στο Συμβούλιο, επισημαίνονται με **έντονα στοιχεία** και οι διαγραφές με [...].

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (αναδιατύπωση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

¹ ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

² ΕΕ C [...] της [...], σ. [...].

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 91/271/ΕΟΚ³ του Συμβουλίου έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα και ουσιαστικά⁴. Καθώς πρόκειται να τροποποιηθεί εκ νέου, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας, η αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.
- (2) Η οδηγία 91/271/ΕΟΚ καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τη συλλογή, την επεξεργασία και την απόρριψη αστικών λυμάτων και την απόρριψη βιοαποδομήσιμων λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς. **Τα αστικά λύματα μπορούν να σχηματιστούν από διάφορα μείγματα οικιακών λυμάτων, αστικών απορροών και μη οικιακών λυμάτων άλλης προέλευσης. Τα λύματα από εγκαταστάσεις όπως γραφεία, σχολεία, κουζίνες με παρασκευή τροφίμων κ.λπ., τα οποία προέρχονται κυρίως από τον ανθρώπινο μεταβολισμό, χαρακτηρίζονται επίσης οικιακά λύματα. [...]** Ο σκοπός της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ είναι να προστατεύσει το περιβάλλον από τις αρνητικές επιπτώσεις της απόρριψης ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων. Η οδηγία αυτή θα πρέπει να συνεχίσει να επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, συμβάλλοντας παράλληλα στην προστασία της δημόσιας υγείας, όταν, για παράδειγμα, τα αστικά λύματα απορρίπτονται σε ύδατα κολύμβησης ή σε υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την άντληση πόσιμου νερού, ή όταν τα αστικά λύματα χρησιμοποιούνται ως δείκτης παραμέτρων σχετικών με τη δημόσια υγεία. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσει την πρόσβαση στην αποχέτευση και σε βασικές πληροφορίες σχετικά με τη διακυβέρνηση των δραστηριοτήτων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Τέλος, η οδηγία αυτή θα πρέπει να συνεισφέρει στη σταδιακή [...] **μείωση** των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από δραστηριότητες συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων [...], με την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να συμβάλει στον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, ο οποίος θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

³ Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (ΕΕ L 135 της 30.5.1991, σ. 40).

⁴ Βλέπε παράρτημα VII μέρος Α.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

- (3) Το 2019 η Επιτροπή διενήργησε αξιολόγηση της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου⁶ (στο εξής: αξιολόγηση). Από την αξιολόγηση αυτή διαπιστώθηκε ότι απαιτείται επικαιροποίηση ορισμένων διατάξεων της οδηγίας. Εντοπίστηκαν τρεις σημαντικές πηγές εναπομένουτος φορτίου ρύπανσης από αστικά λύματα που θα μπορούσαν να αποφευχθούν, και συγκεκριμένα οι υπερχειλίσεις [...] **αποχετευτικών αγωγών** και οι **μολυσμένες απορρίψεις** αστικών απορροών, οι δυνητικές δυσλειτουργίες μεμονωμένων συστημάτων (δηλαδή συστημάτων επεξεργασίας οικιακών λυμάτων που δεν εισέρχονται σε δίκτυα αποχέτευσης) και οι μικροί οικισμοί που επί του παρόντος δεν καλύπτονται πλήρως από την οδηγία 91/271/ΕΟΚ. Οι τρεις αυτές πηγές ρύπανσης συνιστούν σημαντική πίεση στα συστήματα επιφανειακών υδάτων της Ένωσης. Στην έκθεση της αξιολόγησης τονίστηκε επίσης η ανάγκη να βελτιωθεί η διαφάνεια και η διακυβέρνηση των δραστηριοτήτων για τα αστικά λύματα, να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που προσφέρει ο τομέας της επεξεργασίας αστικών λυμάτων ως προς την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να γίνουν ουσιαστικά βήματα προς την ενεργειακή ουδετερότητα ως συμβολή στην κλιματική ουδετερότητα, και να εναρμονιστεί η επιτήρηση υγειονομικών παραμέτρων, όπως ο ιός της COVID-19 και οι παραλλαγές του, στα αστικά λύματα προς υποστήριξη δράσεων για τη δημόσια υγεία.
- (4) Οι μικροί οικισμοί ασκούν σημαντική πίεση στο 11 % των συστημάτων επιφανειακών υδάτων της Ένωσης⁷. Για την καλύτερη αντιμετώπιση της ρύπανσης από τέτοιους οικισμούς και την αποτροπή των απορρίψεων μη επεξεργασμένων αστικών λυμάτων στο περιβάλλον, το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμού (ι.π.) [...] **1 250** και άνω.

⁶ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Σύνοψη της αξιολόγησης της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων [SWD(2019) 701 final].

⁷ Έκθεση ΕΕΑ, «European waters: Assessment of status and pressures 2018» (Ευρωπαϊκά ύδατα: αξιολόγηση της κατάστασης και των πιέσεων το 2018), αριθ. 7/2018.

- (5) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επεξεργασία των αστικών λυμάτων πριν από την απόρριψή τους στο περιβάλλον, όλα τα αστικά λύματα από οικισμούς με ι.π. [...] **1 250** και άνω θα πρέπει να συλλέγονται σε συγκεντρωτικά δίκτυα αποχέτευσης, εκτός εάν τα κράτη μέλη δικαιολογούν παρέκκλιση για τη χρήση μεμονωμένων συστημάτων σύμφωνα με αυτή την οδηγία. Κατά την οριοθέτηση των οικισμών τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το ενδεικτικό όριο αναφοράς των 10 έως 25 ι.π. ανά εκτάριο πάνω από το οποίο ο πληθυσμός, ενδεχομένως σε συνδυασμό με οικονομικές δραστηριότητες, που βρίσκεται σε συγκεκριμένη περιοχή θεωρείται επαρκώς συγκεντρωμένος. Όπου υπάρχουν ήδη [...] δίκτυα αποχέτευσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι πηγές [...] οικιακών λυμάτων συνδέονται με αυτά.
- (5α) Θα χρειαστούν σημαντικές επενδύσεις για να εφαρμοστούν οι νέες απαιτήσεις που θεσπίζει η παρούσα [αναδιατύπωση της οδηγίας]. Επιπλέον, τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 ή αργότερα χρειάστηκε ήδη να πραγματοποιήσουν πιο πρόσφατα επενδύσεις για την εφαρμογή της οδηγίας. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 ή πιο πρόσφατα και τα οποία έχουν μεγάλο αριθμό μικρών οικισμών τους οποίους αφορούν οι νέες απαιτήσεις της οδηγίας όσον αφορά τη συλλογή και την επεξεργασία αστικών λυμάτων για οικισμούς με ι.π. μεταξύ 1 250 και 2 000, και να επιτραπεί στα εν λόγω κράτη μέλη να παρατείνουν τις προθεσμίες για τη συμμόρφωσή τους με τις νέες αυτές απαιτήσεις στο εθνικό τους σχέδιο εφαρμογής. Οικισμοί με ι.π. κάτω από 2 000 στους οποίους υπάρχουν ήδη δίκτυα αποχέτευσης και τα αστικά λύματα απορρίπτονται σε σταθμούς επεξεργασίας που βρίσκονται σε διαφορετικό οικισμό δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται στο ποσοστό κατά την εφαρμογή της παρέκκλισης που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 5 στοιχείο α).

- (5β) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερο χρόνο για την κατασκευή υποδομών συλλογής και επεξεργασίας στους οικισμούς με ι.π. από 1 250 έως 2 000, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι η δημιουργία της απαιτούμενης υποδομής είναι ιδιαίτερα δυσχερής λόγω της ανάγκης διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σύμφωνα με τους σκοπούς του άρθρου 167 της ΣΛΕΕ.
- (6) [...] Όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι η εγκατάσταση ή η σύνδεση με ένα συγκεντρωτικό δίκτυο αποχέτευσης αστικών λυμάτων δεν θα απέφερε κανένα όφελος για το περιβάλλον ή την υγεία, δεν θα ήταν τεχνικά εφικτή ή θα συνεπαγόταν υπερβολικό κόστος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν μεμονωμένα συστήματα για τη συλλογή, την αποθήκευση και, κατά περίπτωση, την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, εφόσον εξασφαλίζουν το ίδιο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των υπόγειων υδάτων και των υδρογεωλογικών τους συνθηκών. Τα μεμονωμένα συστήματα μπορούν να περιλαμβάνουν διαφορετικούς τύπους συστημάτων συλλογής, αποθήκευσης και επεξεργασίας, όπως λύσεις που βασίζονται στη φύση, συστήματα επεξεργασίας μικρού μεγέθους, δεξαμενές προσωρινής αποθήκευσης σε συνδυασμό με τακτική εκκένωση σε σταθμούς επεξεργασίας. [...]
- (6α) Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν εθνικά, περιφερειακά ή τοπικά μητρώα για τον εντοπισμό των μεμονωμένων συστημάτων και των προσωρινών εγκαταστάσεων αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται στην επικράτειά τους, και να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα συστήματα αυτά είναι κατάλληλα σχεδιασμένα, ότι συντηρούνται σωστά και ότι υπόκεινται σε τακτικό έλεγχο συμμόρφωσης βασισμένο σε μια προσέγγιση βάσει κινδύνου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει ιδίως να εξασφαλίζουν ότι τα μεμονωμένα συστήματα που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και την παραμονή των αστικών λυμάτων είναι αδιαπέραστα και στεγανά και ότι παρακολουθούνται και επιθεωρούνται σε τακτά και καθορισμένα χρονικά διαστήματα. Όταν χρησιμοποιούνται μεμονωμένα συστήματα για τη συλλογή και/ή την επεξεργασία άνω του 2 % του φορτίου αστικών λυμάτων σε εθνικό επίπεδο από οικισμούς με ι.π. 2 000 και άνω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στην Επιτροπή αιτιολόγηση για τους λόγους χρήσης μεμονωμένων συστημάτων αντί δικτύων αποχέτευσης, το επίπεδο συμμόρφωσης των εν λόγω συστημάτων με τα καθιερωμένα πρότυπα δυνάμει της παρούσας οδηγίας και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη μείωση της χρήσης των εν λόγω συστημάτων. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφότυπου της υποβολής εκθέσεων και του επιπέδου λεπτομερειών των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται από τις εθνικές αρχές.

- (7) Κατά τις βροχοπτώσεις, οι υπερχειλίσεις [...] των αποχετευτικών αγωγών και οι μολυσμένες αστικές απορροές συνιστούν σημαντική εναπομένουσα πηγή ρύπανσης που απορρίπτεται στο περιβάλλον. Οι εκπομπές αυτές αναμένεται να αυξηθούν λόγω των συνδυασμένων επιπτώσεων της αστικοποίησης και της σταδιακής μεταβολής των βροχοπτώσεων, που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή. Θα πρέπει να οριστούν λύσεις για τη μείωση αυτής της πηγής ρύπανσης σε τοπικό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών τοπικών συνθηκών. Οι λύσεις αυτές θα πρέπει να βασίζονται σε μια ολοκληρωμένη ποσοτική και ποιοτική διαχείριση των υδάτων στις αστικές περιοχές. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι καταρτίζονται ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων σε τοπικό επίπεδο για όλους τους οικισμούς με ι.π. 100 000 και άνω, δεδομένου ότι οι οικισμοί αυτοί ευθύνονται για σημαντικό μερίδιο της εκπεμπόμενης ρύπανσης. Θα πρέπει επίσης να τεθούν σε εφαρμογή ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων για οικισμούς με ι.π. μεταξύ 10 000 και 100 000, όπου οι υπερχειλίσεις [...] των αποχετευτικών αγωγών ή οι αστικές απορροές συνιστούν απειλή για το περιβάλλον ή τη δημόσια υγεία. **Τα σχέδια αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα για την αντιμετώπιση της δυνητικά σημαντικής ρύπανσης που προέρχεται από χωριστά συλλεγόμενες αστικές απορροές, για παράδειγμα τη ρύπανση που προέρχεται από τις πρώτες βροχοπτώσεις μετά από μακρές περιόδους ξηρασίας σε πυκνοκατοικημένες περιοχές. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν προληπτικά προσωρινά μέτρα ή προσωρινή αποθήκευση και κατάλληλη αντιμετώπιση αυτών των έντονων πρώτων βροχοπτώσεων. Προκειμένου να διασφαλιστεί επαρκής κάλυψη των ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης και συνολική επίλυση των προβλημάτων που συνδέονται με τα όμβρια ύδατα, τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να καταρτιστούν για τις περιοχές αποστράγγισης των σχετικών οικισμών.**
- (8) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων είναι οικονομικώς αποδοτικά, είναι σημαντικό να βασίζονται σε βέλτιστες πρακτικές σε αναπτυγμένες αστικές περιοχές. Ως εκ τούτου, τα προς εξέταση μέτρα θα πρέπει να βασίζονται σε ενδελεχή ανάλυση των τοπικών συνθηκών και θα πρέπει να ευνοούν μια προληπτική προσέγγιση με στόχο τον περιορισμό της συλλογής μη ρυπασμένων όμβριων υδάτων και τη βελτιστοποίηση της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών. Θα πρέπει να προτιμώνται τα «πράσινα» έργα αξιοποίησης και νέες γκρίζες υποδομές θα πρέπει να σχεδιάζονται μόνον όπου είναι απολύτως αναγκαίες.

- (8α)** Προκειμένου να προστατευτεί το περιβάλλον, ιδίως το παράκτιο και το θαλάσσιο, και η δημόσια υγεία από την απόρριψη ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων, θα πρέπει να εφαρμόζεται δευτεροβάθμια επεξεργασία σε όλες τις απορρίψεις αστικών λυμάτων από οικισμούς με ι.π. [...] 1 250 και άνω. Λόγω της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας και σε μικρότερους οικισμούς, θα πρέπει να δοθεί επαρκής χρόνος στα κράτη μέλη για να δημιουργήσουν τις απαιτούμενες υποδομές και να εκπληρώσουν έτσι τις υποχρεώσεις αυτές. Ομοίως, θα πρέπει να δοθεί επαρκής χρόνος στα κράτη μέλη για να προσαρμόσουν τις οικείες υποδομές επεξεργασίας για οικισμούς που απορρίπτουν τα λύματά τους σε παράκτια ύδατα, ή σε «λιγότερο ευαίσθητες περιοχές» όπου δεν απαιτούνταν δευτεροβάθμια επεξεργασία δυνάμει της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- (8β)** Για τις απορρίψεις σε ορεινές περιοχές μεγάλου υψομέτρου (άνω των 1 500 m) όπου είναι δύσκολο να εφαρμοστεί αποτελεσματική βιολογική επεξεργασία λόγω χαμηλών θερμοκρασιών, θα πρέπει να επιτρέπεται η χρήση λιγότερο αυστηρής επεξεργασίας από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία, υπό τον όρο ότι από λεπτομερείς μελέτες προκύπτει ότι οι απορρίψεις αυτές δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Ομοίως, οι απορρίψεις σε βαθέα θαλάσσια ύδατα από μικρότερους οικισμούς με ι.π. κάτω των 150 000 που βρίσκονται σε λιγότερο κατοικημένες εξόχως απόκεντρες περιοχές με λιγότερους από 275 000 κατοίκους που χαρακτηρίζονται από δύσκολη μορφολογία, όπως απότομες πλαγιές και απορρίπτουν τα αστικά τους λύματα σε βαθέα θαλάσσια ύδατα στον ανοικτό ωκεανό, ευνοώντας ένα υψηλό επίπεδο αραιώσης των εν λόγω αστικών λυμάτων στα ύδατα υποδοχής, θα πρέπει επίσης να επωφελούνται από την εν λόγω παρέκκλιση. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση όλων των κρατών μελών και για να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας σε ολόκληρη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η παρέκκλιση αυτή θα πρέπει να περιοριστεί σε 20 έτη —διάστημα που απαιτείται για τη σταδιακή αναβάθμιση των υπόλοιπων εγκαταστάσεων σε δευτεροβάθμια επεξεργασία στις περιοχές αυτές όπου η δευτεροβάθμια επεξεργασία ενδέχεται να είναι δυσκολότερη. Οι παρεκκλίσεις αυτές θα πρέπει να χορηγούνται υπό την προϋπόθεση ότι από λεπτομερείς μελέτες προκύπτει ότι οι απορρίψεις αυτές δεν έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και δεν επηρεάζουν τη συμμόρφωση των υδάτων υποδοχής με άλλες σχετικές ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, όπως η οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης, η οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα ή η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική.

- (9) Η αξιολόγηση έδειξε ότι η εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ πέτυχε σημαντική μείωση των εκπομπών αζώτου και φωσφόρου. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση, οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική οδό για την είσοδο των ρύπων αυτών στο περιβάλλον, με αποτέλεσμα να συνεισφέρουν άμεσα στον ευτροφισμό των υδατικών συστημάτων και των θαλασσών στην Ένωση. Μέρος αυτής της ρύπανσης μπορεί να αποφευχθεί, καθώς η τεχνολογική πρόοδος και οι βέλτιστες πρακτικές δείχνουν ότι οι οριακές τιμές εκπομπών που είχαν θεσπιστεί με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ για το άζωτο και τον φώσφορο είναι παρωχημένες και θα πρέπει να αυστηροποιηθούν, **ιδίως για τους μεγαλύτερους σταθμούς επεξεργασίας**. Θα πρέπει να επιβληθεί συστηματικά η υποχρέωση διενέργειας τριτοβάθμιας επεξεργασίας σε όλους τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. [...] **150 000** και άνω, καθώς οι μονάδες αυτές αποτελούν σημαντική εναπομένουσα πηγή απόρριψης αζώτου και φωσφόρου.
- (10) Η τριτοβάθμια επεξεργασία θα πρέπει επίσης να είναι υποχρεωτική και σε οικισμούς με ι.π. 10 000 και άνω που απορρίπτουν λύματα σε περιοχές που εμφανίζουν ή διατρέχουν κίνδυνο να εμφανίσουν ευτροφισμό. Προκειμένου να διασφαλιστεί ο συντονισμός των προσπαθειών για τον περιορισμό του ευτροφισμού στο επίπεδο των σχετικών λεκανών απορροής για ολόκληρη τη λεκάνη υδροσυλλογής, οι περιοχές όπου ο ευτροφισμός θεωρείται πρόβλημα σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία θα πρέπει να απαριθμούνται στην παρούσα οδηγία. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των σχετικών ενωσιακών νομικών πράξεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν άλλες περιοχές που εμφανίζουν ή διατρέχουν κίνδυνο να εμφανίσουν ευτροφισμό στην επικράτειά τους, ιδίως με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται δυνάμει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της οδηγίας 2008/56/ΕΚ⁹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ¹⁰ του Συμβουλίου. Η αυστηροποίηση των οριακών τιμών, ο πιο συνεκτικός και περιεκτικός προσδιορισμός των περιοχών που είναι ευαίσθητες στον ευτροφισμό και η υποχρέωση εξασφάλισης τριτοβάθμιας επεξεργασίας για όλες τις μεγάλες εγκαταστάσεις θα συμβάλουν, συνολικά, στον περιορισμό του ευτροφισμού. Δεδομένου ότι αυτό θα απαιτήσει πρόσθετες επενδύσεις σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να δοθεί επαρκής χρόνος στα κράτη μέλη για να δημιουργήσουν τις απαιτούμενες υποδομές.

⁸ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁹ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

¹⁰ Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1).

- (11) Πρόσφατες επιστημονικές γνώσεις στις οποίες στηρίζονται διάφορες στρατηγικές της Επιτροπής¹¹ υπογραμμίζουν την ανάγκη ανάληψης δράσης για την αντιμετώπιση του ζητήματος των μικρορύπων, οι οποίοι εντοπίζονται πλέον **συχνά** σε όλα τα ύδατα της Ένωσης. Ορισμένοι από αυτούς τους μικρορύπους είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον ακόμη και σε [...] **μικρές συγκεντρώσεις μικρογραμμαρίων ανά λίτρο ή χαμηλότερες**. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα πρόσθετο επίπεδο επεξεργασίας, δηλαδή τεταρτοβάθμια επεξεργασία, προκειμένου να διασφαλιστεί η απομάκρυνση μεγάλου φάσματος μικρορύπων από τα αστικά λύματα. Η τεταρτοβάθμια επεξεργασία θα πρέπει αρχικά να επικεντρωθεί στους οργανικούς μικρορύπους, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν σημαντικό μέρος της ρύπανσης και για τους οποίους έχουν ήδη σχεδιαστεί τεχνολογίες απομάκρυνσης. Η επεξεργασία θα πρέπει να επιβάλλεται με βάση μια προσέγγιση πρόληψης σε συνδυασμό με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου. Ως εκ τούτου, όλοι οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. [...] **200 000** και άνω θα πρέπει να παρέχουν τεταρτοβάθμια επεξεργασία, δεδομένου ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο των απορρίψεων μικρορύπων στο περιβάλλον και η απομάκρυνση των μικρορύπων στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε τέτοια κλίμακα είναι οικονομικά αποδοτική. **Για τους εν λόγω σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων με ι.π. 200 000 και άνω, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι απαιτούμενες επενδύσεις θα πρέπει να ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα, ώστε οι εγκαταστάσεις με τους μεγαλύτερους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον να εξοπλίζονται χωρίς καθυστερήσεις.**

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ευρωπαϊκή στρατηγική για τις πλαστικές ύλες σε μια κυκλική οικονομία [COM(2018) 28 final]· ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: Στρατηγική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα φάρμακα στο περιβάλλον [COM(2019) 128 final]· ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική για τη βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων — Για ένα περιβάλλον χωρίς τοξικές ουσίες [COM(2020) 667 final]· ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους [COM(2021) 400 final].

Για τους οικισμούς με ι.π. [...] 10 000 και **άνω** [...], τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να εφαρμόζουν τεταρτοβάθμια επεξεργασία σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ευαίσθητες στη ρύπανση από μικρορόπους βάσει σαφών κριτηρίων, τα οποία θα πρέπει να προσδιορίζονται. Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται τοποθεσίες όπου η απόρριψη επεξεργασμένων αστικών λυμάτων σε υδατικά συστήματα συνεπάγεται χαμηλό λόγο αραίωσης ή όπου τα υδατικά συστήματα υποδοχής χρησιμοποιούνται για την παραγωγή πόσιμου νερού ή ως ύδατα κολύμβησης. Προκειμένου να αποφευχθεί η απαίτηση εφαρμογής τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας για οικισμούς με ι.π. [...] 10 000 και **άνω**, τα κράτη μέλη θα πρέπει [...] **να αξιολογούν τους κινδύνους από την απόρριψη μικρορόπων στα αστικά λύματα** [...] για το περιβάλλον ή για τη δημόσια υγεία, βάσει τυποποιημένης εκτίμησης κινδύνου. **Όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε οικισμό με ι.π. άνω των 10 000 που έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητος στη ρύπανση από μικρορόπους, μόνο οι σταθμοί που απορρίπτουν στην περιοχή κινδύνου θα πρέπει να απαιτείται να εφαρμόζουν τεταρτοβάθμια επεξεργασία.** Προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη επαρκής χρόνος για να σχεδιάσουν και να παραδώσουν τις αναγκαίες υποδομές, η απαίτηση για τεταρτοβάθμια επεξεργασία θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά έως το [...] **2045** με σαφείς ενδιάμεσους στόχους.

- (12) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής συμμόρφωση των απορρίψεων από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων με τις απαιτήσεις για δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια και τεταρτοβάθμια επεξεργασία, θα πρέπει να λαμβάνονται δείγματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και τα εν λόγω δείγματα θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις παραμετρικές τιμές που καθορίζονται σε αυτήν. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τυχόν διακυμάνσεις των αποτελεσμάτων των εν λόγω δειγμάτων από τεχνικές αιτίες, θα πρέπει να καθοριστεί ανώτατος αριθμός δειγμάτων που επιτρέπεται να μη συμμορφώνονται με τις εν λόγω παραμετρικές τιμές.

- (13) Η τεταρτοβάθμια επεξεργασία που απαιτείται για την απομάκρυνση των μικρορύπων από τα αστικά λύματα θα συνεπάγεται πρόσθετο κόστος, όπως το κόστος που συνδέεται με την παρακολούθηση και με τον νέο προηγμένο εξοπλισμό που θα χρειαστεί να εγκατασταθεί σε ορισμένους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Προκειμένου να καλυφθεί αυτό το πρόσθετο κόστος, και σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» που διατυπώνεται στο άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), είναι σημαντικό οι παραγωγοί που διαθέτουν στην αγορά της Ένωσης προϊόντα που περιέχουν ουσίες οι οποίες, στο τέλος του κύκλου ζωής τους, ανευρίσκονται ως μικρορύποι στα αστικά λύματα (στο εξής: ουσίες-μικρορύποι) να επωμίζονται την πρόσθετη επεξεργασία που απαιτείται για την απομάκρυνση των εν λόγω ουσιών, οι οποίες παράγονται στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων. Ένα σύστημα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού είναι το καταλληλότερο μέσο για την επίτευξη αυτού του στόχου, καθώς θα περιορίζει τον οικονομικό αντίκτυπο για τους φορολογούμενους και για τα τιμολόγια ύδρευσης, ενώ παράλληλα θα παρείχε κίνητρο για την ανάπτυξη πιο οικολογικών προϊόντων. Σε αυτό το πλαίσιο, η διευρυμένη ευθύνη παραγωγού θα πρέπει να ισχύει ανεξάρτητα από το εάν τα προϊόντα διατίθενται στην αγορά ή εάν τα μεμονωμένα συστατικά τους κατασκευάστηκαν σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ή εάν οι παραγωγοί έχουν έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή εάν το προϊόν διατίθεται στην αγορά μέσω ψηφιακής πλατφόρμας. Τα κατάλοιπα φαρμάκων και καλλυντικών αποτελούν επί του παρόντος τις κυριότερες πηγές των μικρορύπων που ανευρίσκονται στα αστικά λύματα για τα οποία χρειάζεται πρόσθετη επεξεργασία (τεταρτοβάθμια επεξεργασία). Ως εκ τούτου, η διευρυμένη ευθύνη παραγωγού θα πρέπει να αφορά αυτές τις δύο ομάδες προϊόντων. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η δυνητική αύξηση του κόστους των προϊόντων λόγω της εφαρμογής της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού ή η πιθανή μείωση των περιθωρίων κέρδους των βιομηχανιών που διαθέτουν τα προϊόντα που υπόκεινται στη διευρυμένη ευθύνη παραγωγού θα ήταν οριακή σε επίπεδο ΕΕ και δεν θα έθετε σε κίνδυνο την οικονομική προσιτότητα και την προσβασιμότητα των εν λόγω προϊόντων στην αγορά της ΕΕ. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εθνικές ειδικές συνθήκες, διαφυλάσσοντας παράλληλα την ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά και, όπου και εφόσον απαιτείται, διατηρώντας την προσβασιμότητα και την οικονομική προσιτότητα των φαρμάκων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν πρόσθετες απαιτήσεις στα συστήματα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού. Αυτό θα πρέπει να γίνει κυρίως μέσω εθνικών διαδικασιών αναγνώρισης των φορέων ευθύνης παραγωγού πριν από την πραγματική σύστασή τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1.

- (14) Θα πρέπει ωστόσο να προβλέπεται δυνατότητα απαλλαγής από τις υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης παραγωγού όταν **οι ουσίες που περιέχονται** στα προϊόντα διατίθενται στην αγορά σε μικρές ποσότητες, δηλαδή μικρότερες από [...] **έναν τόνο ετησίως** [...], καθώς ο πρόσθετος διοικητικός φόρτος για τον παραγωγό στις περιπτώσεις αυτές θα ήταν δυσανάλογος σε σύγκριση με τα περιβαλλοντικά οφέλη. Δυνατότητα απαλλαγής θα πρέπει να προβλέπεται και όταν ο παραγωγός μπορεί να αποδείξει ότι δεν παράγονται μικρορύποι στο τέλος της ζωής ενός προϊόντος. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν, για παράδειγμα, μπορεί να αποδειχθεί ότι τα κατάλοιπα ενός προϊόντος βιοαποδομούνται ταχέως στα λύματα και στο περιβάλλον ή δεν φθάνουν στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών κριτηρίων προσδιορισμού των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά και δεν παράγουν μικρορύπους στα λύματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, **καθώς και της επικινδυνότητάς τους**. Κατά την ανάπτυξη αυτών των κριτηρίων, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της επιστημονικές ή άλλες διαθέσιμες τεχνικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διεθνών προτύπων.
- (15) Προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς, στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπιστούν ελάχιστες απαιτήσεις για την εφαρμογή συστήματος διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, ενώ η πρακτική οργάνωση του συστήματος θα πρέπει να αποφασίζεται σε εθνικό επίπεδο. **Προκειμένου να ευνοηθεί η υποκατάσταση των ουσιών και των προϊόντων που παράγουν υπολείμματα μικρορύπων στα αστικά λύματα**, οι συνεισφορές των παραγωγών θα πρέπει να είναι ανάλογες προς τις ποσότητες των προϊόντων που διαθέτουν στην αγορά και προς την επικινδυνότητα των καταλοίπων αυτών. Οι συνεισφορές θα πρέπει να καλύπτουν, αλλά όχι να υπερβαίνουν, τις **επενδυτικές και λειτουργικές** δαπάνες για τις δραστηριότητες παρακολούθησης μικρορύπων, τη συλλογή, την υποβολή εκθέσεων και την αμερόληπτη επαλήθευση των στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις ποσότητες και την επικινδυνότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά **των κρατών μελών**, και την εφαρμογή τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας στα αστικά λύματα με αποδοτικό τρόπο και σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, **συμπεριλαμβανομένης της προχρηματοδότησης των ήδη υπαρχόντων εγκαταστάσεων κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας**. Δεδομένου ότι τα αστικά λύματα υφίστανται συγκεντρωτική επεξεργασία, είναι σκόπιμο να θεσπιστεί απαίτηση για τους παραγωγούς να συμμετέχουν σε έναν κεντρικό φορέα ο οποίος θα μπορεί να εκπληρώνει για λογαριασμό τους τις υποχρεώσεις που αυτοί υπέχουν στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού.

- (16) Η αξιολόγηση έδειξε επίσης ότι ο τομέας της επεξεργασίας λυμάτων έχει τη δυνατότητα να μειώσει σημαντικά την ίδια κατανάλωση ενέργειας και να παράγει ανανεώσιμη ενέργεια, για παράδειγμα με καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων εκτάσεων των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων για την παραγωγή ηλιακής ενέργειας ή με την παραγωγή βιοαερίου από ιλύ. Η αξιολόγηση κατέδειξε επίσης ότι, αν δεν θεσπιστούν σαφείς νομικές υποχρεώσεις, μπορεί να αναμένεται μόνο μερική πρόοδος στον τομέα αυτόν. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να εξασφαλίζουν ότι η [...] ενέργεια που καταναλώνουν ετησίως όλοι οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην επικράτειά τους, οι οποίοι επεξεργάζονται φορτίο 10 000 ι.π. και άνω, δεν υπερβαίνει την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001¹² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που παράγουν οι εν λόγω σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων. **Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες κάθε σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων, να βελτιστοποιηθούν οι απαιτούμενες επενδύσεις και να παρασχεθεί η απαιτούμενη ευελιξία για την επίτευξη του στόχου της ενεργειακής ουδετερότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι αξιοποιείται πλήρως το δυναμικό παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και εξοικονόμησης ενέργειας, ο εν λόγω στόχος θα πρέπει να επιτευχθεί σε εθνικό επίπεδο και όχι για κάθε σταθμό επεξεργασίας. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι μορφές ανανεώσιμης ενέργειας που παράγεται από τους φορείς διαχείρισης σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, είτε εντός είτε εκτός των εγκαταστάσεων, όπως η υδραυλική, η ηλιακή, η θερμική, η αιολική ενέργεια ή το βιοαέριο. Μέγιστο μερίδιο 30 % ενέργειας, που δεν συνδέεται άμεσα με τις δραστηριότητες επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή με δραστηριότητες των φορέων διαχείρισης, μπορεί να αγοράζεται από εξωτερικές πηγές.** Ο σκοπός αυτός θα πρέπει να επιτευχθεί σταδιακά, με ενδιάμεσους στόχους, έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2045.** Η επίτευξη αυτού του στόχου ενεργειακής ουδετερότητας θα συμβάλει **ιδίως** στη μείωση [...] των αποφεύξιμων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του τομέα, στηρίζοντας παράλληλα την επίτευξη των στόχων κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και των σχετικών εθνικών και ενωσιακών στόχων, όπως οι στόχοι που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/842¹³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. **Ωστόσο, οι πρωτοβουλίες για την επίτευξη ενεργειακής ουδετερότητας δεν θα πρέπει να οδηγούν σε αύξηση των εκπομπών μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου.**

¹² Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/842 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τις δεσμευτικές ετήσιες μειώσεις των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα κράτη μέλη από το 2021 έως το 2030, στο πλαίσιο της συμβολής στη δράση για το κλίμα για την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 26).

Η υποστήριξη της παραγωγής βιοαερίου ή ηλιακής ενέργειας στην ΕΕ, με παράλληλη ενίσχυση των μέτρων ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με την αρχή «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση»¹⁴, η οποία συνεπάγεται να λαμβάνονται ιδιαίτερος υπόψη μέτρα ενεργειακής απόδοσης με καλή σχέση κόστους/απόδοσης κατά τη διαμόρφωση της ενεργειακής πολιτικής και τη λήψη σχετικών επενδυτικών αποφάσεων, θα συμβάλει επίσης στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της Ένωσης, που αποτελεί έναν από τους στόχους που διατυπώνονται στο σχέδιο «Repower EU»¹⁵ της Επιτροπής. Συνάδει επίσης με την οδηγία (ΕΕ) 2018/844¹⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, σύμφωνα με την οποία οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων χαρακτηρίζονται περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δηλαδή τοποθεσίες που θεωρούνται ιδιαίτερα κατάλληλες για την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της ενεργειακής ουδετερότητας μέσω βέλτιστων μέτρων για κάθε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων και για το δίκτυο αποχέτευσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διενεργούνται [...] ανά τετραετία ενεργειακοί έλεγχοι **όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2023/1791**¹⁷. Οι έλεγχοι αυτοί θα πρέπει να περιλαμβάνουν προσδιορισμό των δυνατοτήτων οικονομικά αποδοτικής χρήσης ή παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται [...] στην **παρούσα** οδηγία [...].

¹⁴ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1749 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2021, για την προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: από τις αρχές στην πράξη — Κατευθυντήριες γραμμές και παραδείγματα για την εφαρμογή της αρχής κατά τη λήψη αποφάσεων στον ενεργειακό τομέα και πέραν αυτού.

¹⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Σχέδιο REPowerEU [COM(2022) 230 final].

¹⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση ([...] **ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 75**).

¹⁷ **Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (αναδιατύπωση)**. [...]

- (17) Δεδομένου ότι η διασυνοριακή φύση της ρύπανσης των υδάτων επιβάλλει τη συνεργασία μεταξύ γειτονικών κρατών μελών ή τρίτων χωρών για την αντιμετώπιση της ρύπανσης και τον προσδιορισμό μέτρων για την αποκατάσταση των πηγών της, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να αλληλοενημερώνονται ή να ενημερώνουν την τρίτη χώρα σε περίπτωση που σημαντική ρύπανση των υδάτων, προερχόμενη από απορρίψεις αστικών λυμάτων σε ένα κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, βλάπτει ή ενδέχεται να βλάψει την ποιότητα των υδάτων άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας. Η κοινοποίηση αυτή θα πρέπει να γίνεται άμεσα σε περίπτωση τυχαίας ρύπανσης που πλήττει σημαντικά τα κατάντη υδατικά συστήματα. **Όταν τα κράτη μέλη έχουν συνάψει προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ τους ή με τρίτες χώρες για περιβαλλοντικά θέματα υδάτων, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η συνεργασία μέσω των συμφωνιών αυτών.** Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνεται και, εφόσον απαιτείται, να συμμετέχει σε συνεδριάσεις κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών. Είναι επίσης σημαντικό να αντιμετωπίζεται η διασυνοριακή ρύπανση από τρίτες χώρες που μοιράζονται τα ίδια υδατικά συστήματα με ορισμένα κράτη μέλη. Για την αντιμετώπιση της ρύπανσης που προέρχεται από τρίτες χώρες ή καταλήγει σε τρίτες χώρες, η συνεργασία και ο συντονισμός με τις τρίτες χώρες μπορούν να πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της σύμβασης για τα ύδατα¹⁸ της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) ή άλλων σχετικών περιφερειακών συμβάσεων, όπως οι περιφερειακές συμβάσεις για τις θάλασσες ή τους ποταμούς.
- (18) Για να εξασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων, που κατασκευάζονται με σκοπό τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να λειτουργούν και να συντηρούνται με τρόπο που να εξασφαλίζει ικανοποιητικές επιδόσεις υπό όλες τις φυσιολογικές τοπικές κλιματικές συνθήκες.

¹⁸ Σύμβαση ΟΕΕ/ΗΕ για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών, όπως τροποποιήθηκε, μαζί με την απόφαση VI/3 που διευκρινίζει τη διαδικασία προσχώρησης.

(19) Οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων δέχονται επίσης μη οικιακά λύματα, μεταξύ των οποίων και βιομηχανικά λύματα, τα οποία μπορεί να περιέχουν μια σειρά ρύπων που δεν καλύπτονται ρητά από την οδηγία 91/271/ΕΟΚ, όπως βαρέα μέταλλα, μικροπλαστικά, μικρορύπους και άλλα χημικά προϊόντα. **Αυτά τα μη οικιακά λύματα μπορεί να προέρχονται από βιομηχανίες, εμπορικές εγκαταστάσεις, νοσοκομεία και άλλες ιατρικές εγκαταστάσεις κ.λπ.** Στις περισσότερες περιπτώσεις, υπάρχει ελλιπής κατανόηση και γνώση της ρύπανσης αυτού του είδους, η οποία θα μπορούσε να επιδεινώσει τη λειτουργία της διαδικασίας επεξεργασίας και να επιδεινώσει τη ρύπανση των υδάτων υποδοχής, αλλά και να εμποδίσει την ανάκτηση της ιλύος και την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν τακτικά και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη μη οικιακή ρύπανση που εισέρχεται στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων και απορρίπτεται σε υδατικά συστήματα. Για την πρόληψη της ρύπανσης από απορρίψεις μη οικιακών λυμάτων στην πηγή, οι εκλύσεις από βιομηχανίες ή επιχειρήσεις που συνδέονται με δίκτυα αποχέτευσης θα πρέπει να υπόκεινται σε προηγούμενους **κανόνες και/ή ειδική άδεια από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο φορέα.** Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα δίκτυα αποχέτευσης και οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων είναι ικανά, από τεχνικής άποψης, να δέχονται και να επεξεργάζονται την εισερχόμενη ρύπανση, θα πρέπει **να γίνεται ενημέρωση και να** ζητείται η γνώμη των φορέων διαχείρισης των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων που δέχονται μη οικιακά λύματα προτού εκδοθούν οι άδειες αυτές **ή θεσπιστούν οι κανόνες** και οι εν λόγω φορείς θα πρέπει να είναι σε θέση να συμβουλευούνται, **κατόπιν αιτήματος,** τις εκδοθείσες άδειες προκειμένου να είναι σε θέση να προσαρμόζουν τις διαδικασίες επεξεργασίας τους. Όταν εντοπίζεται μη οικιακή ρύπανση στα εισερχόμενα ύδατα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης στην πηγή, ενισχύοντας την παρακολούθηση των ρύπων στα δίκτυα αποχέτευσης ώστε να εντοπίζονται οι πηγές και, όπου απαιτείται, εξετάζοντας τις άδειες που έχουν χορηγηθεί σε σχετικούς συνδεδεμένους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων.

- (19α)** Οι υδάτινοι πόροι της Ένωσης υφίστανται ολοένα και μεγαλύτερη πίεση, με αποτέλεσμα να επικρατεί μόνιμη ή παροδική λειψυδρία σε ορισμένες περιοχές της Ένωσης. Η ικανότητα της Ένωσης να ανταποκρίνεται στις αυξανόμενες πιέσεις στους υδάτινους πόρους θα μπορούσε να βελτιωθεί μέσω της ευρύτερης επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων, ώστε να περιορίζεται η άντληση γλυκών υδάτων από επιφανειακά και υπόγεια συστήματα. Ως εκ τούτου, η επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων θα πρέπει να υποστηρίζεται και να εφαρμόζεται όποτε κρίνεται σκόπιμο, ενώ παράλληλα λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη επίτευξης των στόχων της καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης των συστημάτων υποδοχής, όπως ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ. Η ενίσχυση των απαιτήσεων για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και οι δράσεις για καλύτερη παρακολούθηση, ιχνηλάτηση και μείωση της ρύπανσης στην πηγή θα φέρουν αποτελέσματα στην ποιότητα των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και, συνεπώς, θα υποστηρίξουν την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων. Όταν η επαναχρησιμοποίηση των υδάτων αποσκοπεί στη γεωργική άρδευση, θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/741¹⁹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (20) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και ιδίως η τήρηση των οριακών τιμών εκτομπών, είναι σημαντικό να παρακολουθούνται οι απορρίψεις επεξεργασμένων αστικών λυμάτων στο περιβάλλον. Η παρακολούθηση θα πρέπει να πραγματοποιείται μέσω της θέσπισης, σε εθνικό επίπεδο [...], ενός υποχρεωτικού συστήματος προηγούμενων **κανόνων και/ή προηγούμενης** άδειας για την απόρριψη επεξεργασμένων αστικών λυμάτων στο περιβάλλον. Επιπλέον, προκειμένου να αποτρέπονται οι ακούσιες απορρίψεις [...] βιομέσων στο περιβάλλον από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που χρησιμοποιούν την τεχνική αυτή, είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν στις άδειες απόρριψης ειδικές υποχρεώσεις συνεχούς παρακολούθησης και αποτροπής των απορρίψεων αυτών.
- (20α)** Όταν είναι αναγκαίο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσαρμόζουν τις οικείες υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην εξέλιξη του πληθυσμού τους και στο σχετικό φορτίο οικιακών λυμάτων, προκειμένου να εξακολουθήσουν να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Ενδεχόμενες επιπτώσεις των απορρίψεων στα υδατικά συστήματα ως αποτέλεσμα της κατασκευής και της προσαρμογής τέτοιων υποδομών δεν θα πρέπει να θεωρούνται παραβίαση των υποχρεώσεών τους δυνάμει της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/741 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2020, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επαναχρησιμοποίηση των υδάτων (ΕΕ L 177 της 5.6.2020, σ. 32).

- (21) Προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος, οι απευθείας απορρίψεις βιοαποδομήσιμων μη οικιακών λυμάτων στο περιβάλλον από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς θα πρέπει να υπόκεινται σε προηγούμενη άδεια εθνικού επιπέδου και σε κατάλληλες απαιτήσεις. Οι απαιτήσεις αυτές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι απευθείας απορρίψεις από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς υπόκεινται σε δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια και τεταρτοβάθμια επεξεργασία, όπως απαιτείται για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.
- (22) Σύμφωνα με το άρθρο 168 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η δράση της Ένωσης συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές και αποσκοπεί στη βελτίωση της δημόσιας υγείας και στην πρόληψη των ασθενειών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η βέλτιστη χρήση δεδομένων από τα αστικά λύματα σχετικών με τη δημόσια υγεία, θα πρέπει να θεσπιστεί επιτήρηση των αστικών λυμάτων και να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πρόληψης ή έγκαιρης προειδοποίησης, για παράδειγμα για την ανίχνευση συγκεκριμένων ιών στα αστικά λύματα ως ένδειξη εμφάνισης επιδημιών ή πανδημιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν [...] διάλογο και συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη δημόσια υγεία και των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των αστικών λυμάτων **σχετικά με τον προσδιορισμό** ενός καταλόγου παραμέτρων σημαντικών για τη δημόσια υγεία οι οποίες πρέπει να παρακολουθούνται στα αστικά λύματα [...], καθώς και τη συχνότητα και τα σημεία δειγματοληψίας. Η προσέγγιση αυτή θα αξιοποιήσει και θα συμπληρώσει άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης στον τομέα της προστασίας της δημόσιας υγείας, όπως η περιβαλλοντική παρακολούθηση που περιλαμβάνει επιτήρηση των λυμάτων²⁰. Με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με μια κοινή προσέγγιση για την καθιέρωση συστηματικής επιτήρησης του SARS-CoV-2 και των παραλλαγών του στα λύματα στην ΕΕ²¹ (σύσταση), **σε περίπτωση έκτακτης κατάστασης στον τομέα της υγείας**, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να παρακολουθούν τις **σχετικές** παραμέτρους υγείας. [...]. Προκειμένου να διασφαλιστεί η χρήση εναρμονισμένων μεθόδων, τα κράτη μέλη θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να χρησιμοποιούν τις μεθόδους δειγματοληψίας και ανάλυσης που ορίζονται στη σύσταση για την παρακολούθηση του SARS-CoV-2 και των παραλλαγών του.

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την παρουσίαση της HERA, της Ευρωπαϊκής Αρχής Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης, που αποτελεί το επόμενο βήμα προς την ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας [COM(2021)576 final].

²¹ Σύσταση (ΕΕ) 2021/472 της Επιτροπής, της 17ης Μαρτίου 2021, σχετικά με μια κοινή προσέγγιση για την καθιέρωση συστηματικής επιτήρησης του SARS-CoV-2 και των παραλλαγών του στα λύματα στην ΕΕ (ΕΕ L 98 της 19.3.2021, σ. 3).

- (23) Η Ένωση αναγνωρίζει τη σημασία της αντιμετώπισης του ζητήματος της μικροβιακής αντοχής και ενέκρινε το 2017 το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης κατά της μικροβιακής αντοχής στο πλαίσιο της προσέγγισης «Μία υγεία»²². Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), τα λύματα αποτελούν αναγνωρισμένη και τεκμηριωμένη σημαντική πηγή αντιμικροβιακών παραγόντων και μεταβολιτών αυτών, καθώς και ανθεκτικών βακτηρίων και των γονιδίων αυτών. Προκειμένου να αυξηθούν οι γνώσεις σχετικά με τις κυριότερες πηγές μικροβιακής αντοχής, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί υποχρέωση παρακολούθησης για την παρουσία μικροβιακής αντοχής στα αστικά λύματα, ώστε να αναπτυχθούν περαιτέρω οι επιστημονικές μας γνώσεις και, ενδεχομένως, να αναληφθούν κατάλληλες δράσεις στο μέλλον.
- (24) Για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τους κινδύνους που προκύπτουν από τη διαχείριση των αστικών λυμάτων. **Η αξιολόγηση κινδύνου μπορεί να περιλαμβάνει ευρεία χημική διαλογή και/ή βιολογικές μεθόδους βάσει επιπτώσεων.** Με βάση τον εν λόγω προσδιορισμό και, όπου απαιτείται, για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας για τα ύδατα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για τη συλλογή και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων αυστηρότερα από τα μέτρα που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Ανάλογα με την περίπτωση, αυτά τα αυστηρότερα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία δικτύων αποχέτευσης, την ανάπτυξη ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης αστικών λυμάτων ή την εφαρμογή δευτεροβάθμιας, τριτοβάθμιας ή τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας των αστικών λυμάτων για οικισμούς ή σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που δεν καλύπτουν τα κατώτατα όρια *ι.π.* για τα οποία ισχύουν οι τυπικές απαιτήσεις. Μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν πιο προηγμένη επεξεργασία από αυτή που απαιτείται για τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις, ή την απολύμανση των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων που απαιτείται για τη συμμόρφωση με την οδηγία 2006/7/EK²³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

²² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης κατά της μικροβιακής αντοχής (MA) [COM(2017) 0339 final].

²³ Οδηγία 2006/7/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 4.3.2006, σ. 37).

- (25) Ο στόχος βιώσιμης ανάπτυξης 6 και ο συναφής στόχος που απαιτεί από τα κράτη μέλη «να διασφαλιστεί επαρκής και ισότιμη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις/συστήματα αποχέτευσης και υγιεινής για όλους, βάζοντας τέλος στην «ανοιχτή αφόδευση» και δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των γυναικών και των κοριτσιών καθώς και εκείνων που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις» έως το 2030²⁴. **Οι εγκαταστάσεις αποχέτευσης θα πρέπει να επιτρέπουν την ασφαλή διαχείριση και απόρριψη των ανθρώπινων ούρων και περιττωμάτων και του εμμηνορροϊκού αίματος.** Επιπλέον, η αρχή 20 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων²⁵ ορίζει ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες καλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της ύδρευσης και της αποχέτευσης. Στο πλαίσιο αυτό, και σύμφωνα με τις συστάσεις των κατευθυντήριων γραμμών του ΠΟΥ για την αποχέτευση και την υγεία²⁶ και τις διατάξεις του πρωτοκόλλου για το νερό και την υγεία²⁷, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίσουν το ζήτημα της πρόσβασης σε αποχέτευση σε εθνικό επίπεδο. Αυτό θα πρέπει να γίνει μέσω δράσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της πρόσβασης σε αποχέτευση για όλους, για παράδειγμα με την κατασκευή εγκαταστάσεων υγιεινής σε δημόσιους χώρους, καθώς και με την προώθηση της δωρεάν παροχής κατάλληλων εγκαταστάσεων υγιεινής στις δημόσιες διοικήσεις και τα δημόσια κτίρια, οι οποίες να είναι οικονομικά προσιτές για όλους, **συμπεριλαμβανομένων κάθε είδους εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, όπως τουαλέτες με καζανάκι και τουαλέτες χωρίς τη χρήση νερού.** [...] Η διαχείρισή τους θα πρέπει να γίνεται με ασφάλεια, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι προσβάσιμες σε όλους [...], συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ιδιαίτερες ανάγκες, όπως τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία και οι άστεγοι, ότι θα πρέπει να βρίσκονται σε σημείο με τον μικρότερο δυνατό κίνδυνο για την ασφάλεια των χρηστών, και ότι η χρήση τους θα πρέπει να είναι ασφαλής από άποψη υγιεινής και τεχνικής. Ο αριθμός των εγκαταστάσεων αυτών θα πρέπει επίσης να επαρκεί για να καλύπτονται οι ανάγκες των ανθρώπων χωρίς αδικαιολόγητα μεγάλο χρόνο αναμονής. **Ο επαρκής αριθμός εγκαταστάσεων αποχέτευσης σε δημόσιους χώρους θα πρέπει να αποφασίζεται σε εθνικό επίπεδο.**

²⁴ Ψήφισμα που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 ([A/70/L.1](#))

²⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Δημιουργία ενός ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων [COM(2017) 250 final].

²⁶ Κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ για την αποχέτευση και την υγεία, 2018.

²⁷ Πρωτόκολλο για τα ύδατα και την υγεία στη σύμβαση του 1992 για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδατορευμάτων και των διεθνών λιμνών, 17 Ιουνίου 1999.

- (26) Η ιδιαίτερη κατάσταση των μειονοτικών πολιτισμών, όπως οι Ρομά και οι Travellers, είτε εγκατεστημένων είτε όχι, και ιδίως η έλλειψη πρόσβασης σε αποχέτευση, αναγνωρίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Ένωση ισότητας: Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά», το οποίο αποβλέπει σε βελτίωση της αποτελεσματικής ισότιμης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες. Συνολικά, είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις ευάλωτες και περιθωριοποιημένες ομάδες, λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης των ομάδων αυτών σε αποχέτευση. Είναι σημαντικό ο προσδιορισμός των εν λόγω ομάδων να συνάδει με το άρθρο 16 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184²⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Τα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων σε αποχέτευση μπορούν να περιλαμβάνουν τη διάθεση εγκαταστάσεων υγιεινής σε δημόσιους χώρους δωρεάν ή με χαμηλό τέλος εξυπηρέτησης, τη βελτίωση ή τη διατήρηση της σύνδεσης με κατάλληλα συστήματα αποχέτευσης αστικών λυμάτων και την πληροφόρηση σχετικά με τη θέση των πλησιέστερων εγκαταστάσεων υγιεινής.
- (27) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα όσον αφορά το ασφαλές πόσιμο νερό και την αποχέτευση²⁹, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των γυναικών και των κοριτσιών, δεδομένου ότι αυτές διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο και είναι εκτεθειμένες σε επιθέσεις, σε σεξουαλική και έμφυλη βία, σε παρενόχληση και σε άλλες απειλές για την ασφάλειά τους κατά τη χρήση εγκαταστάσεων υγιεινής εκτός του σπιτιού τους. Αυτό συνάδει με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διπλωματία στον τομέα των υδάτων³⁰, τα οποία επιβεβαιώνουν τη σημασία της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στη διπλωματία στον τομέα των υδάτων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες και τα κορίτσια ως ευάλωτη ομάδα και θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση ή τη διατήρηση της ασφάλειας κατά την πρόσβαση αυτών σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης.

²⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΕΕ L 435 της 23.12.2020, σ. 1).

²⁹ Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα όσον αφορά το ασφαλές πόσιμο νερό και την αποχέτευση (10145/19).

³⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη διπλωματία στον τομέα των υδάτων (13991/18).

- (28) Η αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαχείριση της ιλύος θα μπορούσε να βελτιωθεί ώστε να ευθυγραμμιστεί καλύτερα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και την ιεράρχηση των αποβλήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2008/98/EK. Οι δράσεις για την καλύτερη παρακολούθηση της ρύπανσης από μη οικιακές απορρίψεις και τη μείωσή της στην πηγή θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της παραγόμενης ιλύος και θα εξασφαλίσουν την ασφάλεια της χρήσης της στη γεωργία. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή και ασφαλής ανάκτηση των θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του φωσφόρου που αποτελεί κρίσιμη ουσία, από την ιλύ, θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστα ποσοστά ανάκτησης σε επίπεδο Ένωσης. **Οι ανακτηθείσες θρεπτικές ουσίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατα βασικών θρεπτικών συστατικών, για παράδειγμα, στην παραγωγή λιπασμάτων.**
- (28α) **Οι θρεπτικές ουσίες που περιέχονται στα αστικά λύματα μπορεί να είναι χρήσιμες στις περιπτώσεις στις οποίες τα επεξεργασμένα αστικά λύματα επαναχρησιμοποιούνται στη γεωργία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/741. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μπορούν, υπό ειδικές προϋποθέσεις που διασφαλίζουν υψηλότατο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, να επωφελούνται από παρέκκλιση από την υποχρέωση εφαρμογής τριτοβάθμιας επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 της παρούσας οδηγίας μόνο για το μέρος των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων που επαναχρησιμοποιείται στη γεωργία.**
- (29) [...] Η κατάλληλη παρακολούθηση είναι απαραίτητη για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις νέες απαιτήσεις σχετικά με τους μικρορύπους, τη μη οικιακή ρύπανση, την ενεργειακή ουδετερότητα, [...] τις υπερχειλίσεις **αποχετευτικών αγωγών** και τις **απορρίψεις** αστικών απορροών. Για να επαληθευτεί [...] η **συμμόρφωση** της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας ως προς τη μείωση των μικρορύπων στις απορρίψεις αστικών λυμάτων, αρκεί να παρακολουθείται ένα περιορισμένο σύνολο αντιπροσωπευτικών μικρορύπων. Οι συχνότητες παρακολούθησης θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές, όπως εφαρμόζονται επί του παρόντος στην Ελβετία. Για να είναι οικονομικά αποδοτικές, οι υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στο μέγεθος των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων και των οικισμών.

(29α) Τα μικροπλαστικά και οι σχετικοί μικρορόπιοι θα πρέπει να παρακολουθούνται, κατά περίπτωση, στις απορρίψεις υπερχείλισης αποχετευτικών αγωγών και στις απορρίψεις αστικών απορροών από χωριστά συστήματα με πρόγραμμα αντιπροσωπευτικής δειγματοληψίας βάσει του οποίου θα εκτιμάται η συγκέντρωση για τη μοντελοποίηση της ποιότητας των υδάτων. Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να παρακολουθούνται, κατά περίπτωση, με υποστήριξη από υπολογισμούς και μοντελοποίηση. Η παρακολούθηση θα συμβάλει επίσης στη συγκέντρωση δεδομένων για το συνολικό πλαίσιο παρακολούθησης του περιβάλλοντος, όπως θεσπίστηκε στο πλαίσιο του 8ου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον³¹, και θα τροφοδοτήσει πιο συγκεκριμένα το πλαίσιο παρακολούθησης μηδενικής ρύπανσης στο οποίο αυτό βασίζεται³².

³¹ Απόφαση (ΕΕ) 2022/591 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 6ης Απριλίου 2022, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030 (ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 22).

³² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους [COM(2021) 400 final].

(30) Προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιοποίηση, η υποβολή εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας θα πρέπει να βελτιωθεί και να απλουστευθεί, με την κατάργηση της υποχρέωσης των κρατών μελών να υποβάλλουν εκθέσεις ανά διετία στην Επιτροπή και της υποχρέωσης της Επιτροπής να δημοσιεύει εξαμηνιαίες εκθέσεις. Αυτή θα πρέπει να αντικατασταθεί από την υποχρέωση των κρατών μελών να βελτιώσουν, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), τα υφιστάμενα εθνικά τυποποιημένα σύνολα δεδομένων που θεσπίστηκαν δυνάμει της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και να τα επικαιροποιούν τακτικά. **Τα εν λόγω σύνολα δεδομένων θα χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία. Το μοντέλο υποβολής εκθέσεων θα αναπτυχθεί από τον ΕΟΠ σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.** Θα πρέπει να παρέχεται στην Επιτροπή και στον ΕΟΠ[...] **πρόσβαση** στις εθνικές βάσεις δεδομένων. Προκειμένου να εξασφαλιστούν ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα σύνολα δεδομένων θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων με τις απαιτήσεις επεξεργασίας (επιτυχία/αποτυχία, φορτία και συγκέντρωση απορριπτόμενων ρύπων), το επίπεδο επίτευξης των στόχων της ενεργειακής ουδετερότητας, τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από σταθμούς επεξεργασίας άνω των 10 000 ι.π. και τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τις υπερχειλίσεις [...] **αποχετευτικών αγωγών** και τις αστικές απορροές, την πρόσβαση σε αποχέτευση και την επεξεργασία από μεμονωμένα συστήματα. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλιστεί πλήρης συνοχή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 166/2006³³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να βελτιστοποιηθεί η χρήση των δεδομένων και να υποστηριχθεί η πλήρης διαφάνεια.

³³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 166/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) ΕΕ L 33 της 4.2.2006, σ. 1.

- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και ορθή εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, είναι ουσιαστικής σημασίας τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής που να περιλαμβάνει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό των απαιτούμενων επενδύσεων, συνοδευόμενο από στρατηγική χρηματοδότησης. Αυτά τα εθνικά προγράμματα θα πρέπει να υποβληθούν στην Επιτροπή. Για να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος, η απαίτηση αυτή δεν θα πρέπει να ισχύει για τα κράτη μέλη [...] **στα οποία πάνω από το 95 % των οικισμών συμμορφώνονται με τα άρθρα 3 έως 8. [...]. Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, είναι απαραίτητες οι κατάλληλες ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε συνεκτίμηση των εθνικών προγραμμάτων υλοποίησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη για την προετοιμασία του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου μετά το 2027 καθώς και εκείνων που θα ακολουθήσουν στη συνέχεια και τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν χωρίς καθυστέρηση το απαιτούμενο σύστημα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού.**
- (32) Ο τομέας συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων είναι ιδιαίτερος και λειτουργεί ως δέσμια αγορά, με δημόσιες και μικρές επιχειρήσεις να συνδέονται με το δίκτυο αποχέτευσης χωρίς να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν φορέα διαχείρισης. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η πρόσβαση του κοινού στους βασικούς δείκτες επιδόσεων των φορέων διαχείρισης, όπως το επίπεδο επεξεργασίας που επιτυγχάνεται, το κόστος της επεξεργασίας, η ενέργεια που καταναλώνεται και παράγεται, και οι αντίστοιχες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και το αποτύπωμα άνθρακα. Προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί το κοινό σχετικά με τις επιπτώσεις της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, βασικές πληροφορίες σχετικά με το ετήσιο κόστος συλλογής και επεξεργασίας των λυμάτων για κάθε νοικοκυριό θα πρέπει να παρέχονται, **τουλάχιστον στους οικισμούς με ι.π. πάνω από 10 000**, με εύκολα προσβάσιμο τρόπο, για παράδειγμα στα τιμολόγια, ενώ άλλες λεπτομερείς πληροφορίες θα πρέπει να είναι προσβάσιμες ηλεκτρονικά, σε ιστότοπο του φορέα διαχείρισης ή της αρμόδιας αρχής.

- (33) Η οδηγία 2003/4/EK³⁴ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου εγγυάται το δικαίωμα πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες στα κράτη μέλη σύμφωνα με τη σύμβαση του Aarhus του 1998 για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (σύμβαση του Aarhus). Η σύμβαση του Aarhus περιλαμβάνει γενικές υποχρεώσεις που αφορούν τόσο την παροχή πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες κατόπιν αιτήματος όσο και την ενεργητική διάδοση τέτοιων πληροφοριών. Είναι σημαντικό οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν τις ρυθμίσεις πρόσβασης σε πληροφορίες και ανταλλαγής δεδομένων να συμπληρώνουν την εν λόγω οδηγία, θεσπίζοντας την υποχρέωση να διατίθενται διαδικτυακά στο κοινό πληροφορίες σχετικά με τη συλλογή και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, με τρόπο φιλικό προς τον χρήστη, χωρίς να δημιουργείται χωριστό νομικό καθεστώς.
- (34) Για την αποτελεσματικότητα της παρούσας οδηγίας και την επίτευξη του σκοπού της, δηλαδή της προστασίας της δημόσιας υγείας στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης, επιβάλλεται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή, κατά περίπτωση, οι νομίμως συσταθείσες οργανώσεις αυτών να έχουν τη δυνατότητα να στηρίζονται σε αυτήν ενώπιον των δικαστηρίων και τα εθνικά δικαστήρια να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την παρούσα οδηγία ως στοιχείο του ενωσιακού δικαίου, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να επανεξετάζουν τις αποφάσεις εθνικών αρχών όπου αρμόζει. Επιπλέον, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, δυνάμει της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), εναπόκειται στα δικαστήρια των κρατών μελών να διασφαλίζουν τη δικαστική προστασία των δικαιωμάτων του προσώπου βάσει του δικαίου της Ένωσης. Εξάλλου, το άρθρο 19 παράγραφος 1 της ΣΕΕ επιβάλλει στα κράτη μέλη να προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τη σύμβαση του Aarhus, μέλη του ενδιαφερόμενου κοινού πρέπει να έχουν πρόσβαση στη δικαιοσύνη, προκειμένου να συμβάλλουν στην προστασία του δικαιώματος διαβίωσης σε περιβάλλον κατάλληλο για την προσωπική υγεία και ευημερία.

³⁴ Οδηγία 2003/4/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2003, για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 41 της 14.2.2003, σ. 26).

(35) Για την προσαρμογή της παρούσας οδηγίας στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ για την τροποποίηση ορισμένων μερών των παραρτημάτων όσον αφορά τις [...] **μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων** για τη δευτεροβάθμια, την τριτοβάθμια και την τεταρτοβάθμια επεξεργασία και τις απαιτήσεις για ειδικές άδειες απόρριψης μη οικιακών λυμάτων σε δίκτυα αποχέτευσης και σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων. [...] Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (36) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έγκριση προτύπων για τον σχεδιασμό μεμονωμένων συστημάτων, για την έγκριση μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης των δεικτών της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας **και των στόχων της ενεργειακής ουδετερότητας**, για τον καθορισμό κοινών όρων και κριτηρίων για τη χορήγηση απαλλαγής από τη διευρυμένη ευθύνη παραγωγού για ορισμένα προϊόντα, για τον καθορισμό μεθοδολογιών για την υποστήριξη της ανάπτυξης ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης αστικών λυμάτων, **για την ανάπτυξη εναλλακτικών δεικτών έναντι του ενδεικτικού στόχου μείωσης της ρύπανσης με βάση το φορτίο, για παράδειγμα με βάση τον όγκο, τη συχνότητα υπερχείλισης των αποχετευτικών αγωγών ή άλλους σχετικούς εναλλακτικούς δείκτες, για τον προσδιορισμό ελάχιστων ποσοστών επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης του φωσφόρου, και για τη θέσπιση μεθοδολογιών [...] για τη μέτρηση της μικροβιακής αντοχής, των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των μικροπλαστικών στα αστικά λύματα και στην ιλύ, και για την έγκριση του μορφότυπου και των τρόπων παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται από τα κράτη μέλη και να συγκεντρώνονται από τον ΕΟΠ σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011³⁵ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.**
- (37) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.[...]

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (38) Σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου³⁶, η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας εντός ορισμένης προθεσμίας από την ημερομηνία που τάσσεται για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε και στα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, σε τυχόν διαθέσιμες συστάσεις του ΠΟΥ, καθώς και σε σχετικά επιστημονικά, αναλυτικά και επιδημιολογικά δεδομένα. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πιθανή ανάγκη προσαρμογής του καταλόγου των προϊόντων που καλύπτονται από σύστημα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, ανάλογα με την εξέλιξη της σειράς προϊόντων που διατίθενται στην αγορά και τους όρους για την απαλλαγή από την διευρυμένη ευθύνη παραγωγού, τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την παρουσία μικρορύπων στα λύματα και τις επιπτώσεις τους στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, και τα δεδομένα από τις νέες υποχρεώσεις παρακολούθησης σχετικά με τους μικρορύπους στα σημεία εισόδου και εξόδου των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων. **Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και/ή με βάση νέα επιστημονικά στοιχεία σχετικά με την παρουσία μικρορύπων στα λύματα, ο κατάλογος των προϊόντων του παραρτήματος III θα πρέπει να τροποποιείται τακτικά ώστε να περιλαμβάνει νέους τομείς στο πεδίο εφαρμογής της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού που αναφέρεται στο άρθρο 9.**
- (39) Η οδηγία 91/271/ΕΟΚ προβλέπει συγκεκριμένες προθεσμίες για τη Μαγιότ λόγω της συμπερίληψής της, το 2014, ως εξόχως απόκεντρης περιοχής κατά την έννοια του άρθρου 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή των υποχρεώσεων για τη δημιουργία δικτύων αποχέτευσης και την εφαρμογή δευτεροβάθμιας επεξεργασίας στα αστικά λύματα από οικισμούς με ι.π. [...] **1 250** και άνω θα πρέπει να αναβληθεί όσον αφορά τη Μαγιότ.
- (39α) **Είναι σκόπιμο να εξεταστεί η ειδική κατάσταση της Μαγιότ και των άλλων εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης, όπως απαριθμούνται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει ειδικά μέτρα για τη στήριξη των εν λόγω περιοχών. Όσον αφορά την επεξεργασία των αστικών λυμάτων αυτών των περιοχών, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη δύσκολη μορφολογία και τον νησιωτικό χαρακτήρα τους.**

³⁶ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1).

- (40) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της προστασίας του περιβάλλοντος, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να διατηρήσουν τουλάχιστον το υφιστάμενο επίπεδο τριτοβάθμιας επεξεργασίας έως ότου τεθούν σε εφαρμογή οι νέες απαιτήσεις για τη μείωση του φωσφόρου και του αζώτου. Ως εκ τούτου, το άρθρο 5 της οδηγίας 91/271/EΚ του Συμβουλίου θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται έως ότου τεθούν σε εφαρμογή οι εν λόγω νέες απαιτήσεις.
- (41) Δεδομένου ότι οι σκοποί της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, η πρόοδος προς την κλιματική ουδετερότητα στις δραστηριότητες συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, η βελτίωση της πρόσβασης σε αποχέτευση και η τακτική επιτήρηση παραμέτρων που αφορούν τη δημόσια υγεία, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (42) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν τροποποιήσεις ουσίας της προϋπάρχουσας οδηγίας. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που δεν τροποποιούνται απορρέει από την προϋπάρχουσα οδηγία.
- (43) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα [VII] μέρος Β.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία καθορίζει κανόνες για τη συλλογή, την επεξεργασία και την απόρριψη αστικών λυμάτων, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, με σταδιακή [...] **μείωση** των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου **σε βιώσιμα επίπεδα** και βελτίωση του ενεργειακού ισοζυγίου των δραστηριοτήτων συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων. Καθορίζει επίσης κανόνες σχετικά με την πρόσβαση σε αποχέτευση, τη διαφάνεια του τομέα της διαχείρισης αστικών λυμάτων και την τακτική επιτήρηση παραμέτρων σημαντικών για τη δημόσια υγεία στα αστικά λύματα.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τον σκοπό της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «αστικά λύματα»: τα οικιακά λύματα ή [...] το **μείγμα** οικιακών με [...] μη οικιακά λύματα ή [...] με αστικές απορροές, **ή και με τα δύο**,
- 2) «οικιακά λύματα»: τα λύματα από περιοχές κατοικίας, [...] υπηρεσιών και **ιδρυμάτων** που προέρχονται κυρίως από τον ανθρώπινο μεταβολισμό και/ή τις οικιακές δραστηριότητες,

- 3) «μη οικιακά λύματα»: [...] τα λύματα, **εκτός από τα οικιακά λύματα και τις αστικές απορροές**, τα οποία απορρίπτονται [...] από κτίρια και χώρους που χρησιμοποιούνται για [...] [...] άσκηση εμπορικής δραστηριότητας
- [...]
- [...] ή βιομηχανικές ή οικονομικές δραστηριότητες,
- 4) «οικισμοί»: οι περιοχές στις οποίες ο **πληθυσμός (εκφραζόμενος σε μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού) σε συνδυασμό ή μη με οικονομικές δραστηριότητες** [...] είναι επαρκώς συγκεντρωμένος [...] ώστε τα αστικά λύματα να μπορούν να συλλέγονται και να διοχετεύονται **σε έναν ή περισσότερους** [...] σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων **και/ή σε [...] ένα ή περισσότερα σημεία** απόρριψης,
- 5) «αστικές απορροές»: **κατακρημνίσματα** [...] από οικισμούς τα οποία συλλέγονται σε συνδυασμένους ή χωριστούς αποχετευτικούς αγωγούς,
- 6) «υπερχείλιση **αποχετευτικών αγωγών**»: απόρριψη μη επεξεργασμένων αστικών λυμάτων από συνδυασμένους αποχετευτικούς αγωγούς **σε ύδατα υποδοχής** [...],
- 7) «δίκτυο αποχέτευσης»: το σύστημα αγωγών που συλλέγει και διοχετεύει τα αστικά λύματα,
- 8) «συνδυασμένος αποχετευτικός αγωγός»: **μεμονωμένος** αγωγός που συλλέγει και διοχετεύει αστικά λύματα **συμπεριλαμβανομένων των αστικών απορροών**,

9) «χωριστός αποχετευτικός αγωγός»: **σύστημα** αγωγών που συλλέγει και διοχετεύει χωριστά, είτε **αστικές απορροές** είτε [...]:

[...] **αστικά λύματα που δεν περιλαμβάνουν τις αστικές απορροές**.

[...]

[...]

[...].

10) «1 ισοδύναμο πληθυσμού» ή («1 ι.π.): [...] το αποικοδομήσιμο οργανικό **ημερήσιο** φορτίο που έχει βιοχημικές ανάγκες σε οξυγόνο πέντε ημερών (BOD 5) ίσες προς 60 g/ημέρα,

10α) «πρωτοβάθμια επεξεργασία»: η επεξεργασία των αστικών λυμάτων με φυσική και/ή χημική μέθοδο που περιλαμβάνει την καθίζηση των αιωρούμενων στερεών, ή με άλλες μεθόδους με τις οποίες το BOD 5 των εισερχομένων λυμάτων μειώνεται τουλάχιστον κατά 20 % πριν από την απόρριψη και το συνολικό φορτίο των αιωρούμενων στερεών στα εισερχόμενα λύματα μειώνεται κατά 50 % τουλάχιστον,

11) «δευτεροβάθμια επεξεργασία»: η επεξεργασία των αστικών λυμάτων με μέθοδο που, κατά κανόνα, περιλαμβάνει βιολογική επεξεργασία με δευτεροβάθμια καθίζηση, ή άλλη μέθοδο **η οποία μειώνει αποικοδομήσιμο οργανικό φορτίο από τα αστικά λύματα,**

12) «τριτοβάθμια επεξεργασία»: επεξεργασία αστικών λυμάτων μέσω διεργασίας που **μειώνει** [...] το άζωτο και/ή τον φώσφορο από [...] τα αστικά λύματα,

13) «τεταρτοβάθμια επεξεργασία»: επεξεργασία αστικών λυμάτων μέσω διεργασίας που [...] **μειώνει** μεγάλο φάσμα μικρορύπων από τα αστικά λύματα,

- 14) «ιλύς»: [...] **οργανικό και ανόργανο υπόλειμμα** που προκύπτει από την επεξεργασία αστικών λυμάτων **σε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων (εξαιρουμένων των κόκκων, των λιπών, άλλων υπολειμμάτων και κάθε άλλου διαχωριστικού υλικού και καταλοίπων από το στάδιο της προεπεξεργασίας),**
- 15) «ευτροφισμός»: ο εμπλουτισμός των υδάτων με θρεπτικές ουσίες, ιδίως ενώσεις αζώτου και/ή φωσφόρου, που προκαλεί την ταχύτερη ανάπτυξη φυκών και ανωτέρων μορφών φυτικής ζωής, με συνακόλουθη ανεπιθύμητη διαταραχή της ισορροπίας των οργανισμών που ζουν στα ύδατα και υποβάθμιση της ποιότητας των εν λόγω υδάτων,
- 16) «μικρορύπος»: ουσία, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων αποδόμησής της, **η οποία απαντά [...] στο υδάτινο περιβάλλον και στα αστικά λύματα και/ή στην ιλύ [...]** και η οποία μπορεί να θεωρηθεί επικίνδυνη για την ανθρώπινη υγεία ή για το περιβάλλον βάσει οποιουδήποτε από τα **σχετικά** κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι μέρος 3 και μέρος 4 του κανονισμού (ΕΚ) **αριθ. 1272/2008³⁷, ακόμα και σε μικρές συγκεντρώσεις,**
- 17) «λόγος αραίωσης»: ο λόγος του [...] **μέσου όρου των τελευταίων πέντε ετών [...]** της ετήσιας ροής των υδάτων υποδοχής στο σημείο απόρριψης [...] **προς τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών του ετήσιου όγκου απόρριψης αστικών λυμάτων στα επιφανειακά ύδατα, [...]**
- 18) «παραγωγός»: κάθε κατασκευαστής, εισαγωγέας ή διανομέας που διαθέτει κατ' επάγγελμα προϊόντα στην αγορά κράτους μέλους, μεταξύ άλλων μέσω εξ αποστάσεως συμβάσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ,
- 19) «φορέας ευθύνης παραγωγού»: **εθνικά αναγνωρισμένη** οργάνωση που συστήνεται [...] με **σκοπό την εκπλήρωση από τους παραγωγούς** των υποχρεώσεων που αυτοί υπέχουν βάσει των άρθρων 9 και 10,

³⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

- 20) «αποχέτευση»: εγκαταστάσεις και υπηρεσίες για την ασφαλή **διαχείριση και απόρριψη, μεταξύ άλλων**, ανθρώπινων ούρων και περιττωμάτων και εμμηνορροϊκού αίματος,
- 21) «μικροβιακή αντοχή»: η ικανότητα μικροοργανισμών να επιβιώνουν ή να αναπτύσσονται παρουσία αντιμικροβιακού παράγοντα σε συγκέντρωση η οποία είναι συνήθως ικανή να αναστείλει την ανάπτυξη ή να προκαλέσει τη νέκρωση μικροοργανισμών του ίδιου είδους,
- 22) «ενδιαφερόμενο κοινό»: το κοινό το οποίο επηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί ή έχει συμφέρον από [...] **τη λήψη απόφασης** σχετικά με την εφαρμογή των υποχρεώσεων που ορίζονται **στα άρθρα 6, 7 ή 8** της παρούσας οδηγίας, **για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, [...] θεωρούνται ότι έχουν συμφέρον** οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που προάγουν την προστασία της ανθρώπινης υγείας ή του περιβάλλοντος **και πληρούν ενδεχόμενες απαιτήσεις δυνάμει του εθνικού δικαίου**.
- 23) [...] «βιομέσα»: [...] υπόστρωμα, **συνήθως από πλαστικό**, που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη των βακτηρίων που απαιτούνται για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,
- 24) «διάθεση στην αγορά»: η πρώτη φορά κατά την οποία ένα προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά ενός κράτους μέλους,
- 25) «φορτίο»: η ποσότητα οργανικής αποικοδομήσιμης ύλης που μετράται ως **BOD5 στα αστικά λύματα, εκφρασμένη σε ι.π., ή οποιοσδήποτε ρύπος ή θρεπτική ουσία, εκφρασμένη σε μονάδα μάζας ανά χρόνο**,
- 26) «μεμονωμένο σύστημα»: **εγκατάσταση αποχέτευσης που συλλέγει, αποθηκεύει, επεξεργάζεται και/ή απορρίπτει οικιακά λύματα από κτίρια ή τμήματα κτιρίων που δεν είναι συνδεδεμένα με δίκτυο αποχέτευσης αστικών λυμάτων.**

Άρθρο 3

Δίκτυα αποχέτευσης και υπολογισμός του φορτίου εκφρασμένου σε ι.π.

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι οικισμοί [...] με **ι.π.** 2 000 και άνω να πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:
 - α) να διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης·
 - β) όλες οι πηγές οικιακών λυμάτων τους να είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο αποχέτευσης.
2. [...] Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι [...] οικισμοί [...] με **ι.π.** μεταξύ [...] **1 250** και 2 000 συμμορφώνονται με τις [...] απαιτήσεις της παραγράφου 1 έως τις **31 Δεκεμβρίου 2035**. [...]
[...]
[...]

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από την προθεσμία αυτή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 23 παράγραφος 5.
3. Το φορτίο ενός οικισμού που εκφράζεται με **ι.π.** υπολογίζεται με βάση το μέγιστο μέσο εβδομαδιαίο φορτίο που παράγεται στον οικισμό στη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ασυνήθων καταστάσεων, όπως οι περιπτώσεις καταρρακτώδους βροχής. Ο υπολογισμός του φορτίου εκφρασμένου σε **ι.π.** που υποβάλλεται σε επεξεργασία σε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων βασίζεται επίσης στο μέγιστο μέσο εβδομαδιαίο φορτίο·
- 4 [...]. Τα δίκτυα αποχέτευσης πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του παραρτήματος I μέρος Α.

Άρθρο 4

Μεμονωμένα συστήματα

1. [...] Τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από το άρθρο 3 [...], εάν η εγκατάσταση ή η σύνδεση δικτύων αποχέτευσης δεν δικαιολογείται είτε λόγω του ότι δεν ωφελεί το περιβάλλον ή την υγεία, είτε δεν είναι τεχνικώς εφικτή, είτε λόγω υπερβολικού κόστους.

Σε περίπτωση παρέκκλισης από το άρθρο 3, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι μεμονωμένα συστήματα συλλογής, αποθήκευσης και, κατά περίπτωση, επεξεργασίας αστικών λυμάτων («μεμονωμένα συστήματα») χρησιμοποιούνται σε οικισμούς με ι.π. 1 250 και άνω, ή σε τμήματα των εν λόγω οικισμών.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα μεμονωμένα συστήματα σχεδιάζονται, λειτουργούν και συντηρούνται κατά τρόπο που [...] επιτυγχάνει τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας [...] με τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια επεξεργασία που αναφέρεται στα άρθρα 6 και 7.
3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα μεμονωμένα συστήματα που χρησιμοποιούνται σε οικισμούς με ι.π. 1 250 και άνω [...] καταχωρίζονται σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό μητρώο και ότι διενεργούνται τακτικές επιθεωρήσεις ή άλλες μέθοδοι τακτικών ελέγχων των συστημάτων αυτών από την αρμόδια αρχή ή άλλο εξουσιοδοτημένο φορέα σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, βασισμένες σε προσέγγιση βάσει κινδύνου.

[...] 4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει [...] εκτελεστικές πράξεις [...] για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, καθορίζοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις [...] για:

- α) τον σχεδιασμό, τη λειτουργία και τη συντήρηση των μεμονωμένων συστημάτων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2· και
- β) τις τακτικές επιθεωρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο [...] 3, βασισμένες σε προσέγγιση βάσει κινδύνου [...].

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = 24 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

[...] 5. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν μεμονωμένα συστήματα για τη συλλογή και/ή την επεξεργασία ποσοστού μεγαλύτερου του 2 % του φορτίου αστικών λυμάτων **σε εθνικό επίπεδο** από οικισμούς με ι.π. 2 000 και άνω υποβάλλουν στην Επιτροπή [...] αιτιολόγηση της χρήσης μεμονωμένων συστημάτων σε καθέναν από αυτούς τους οικισμούς. Στην αιτιολόγηση αυτή:

- α) αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι όροι χρήσης μεμονωμένων συστημάτων που ορίζονται στην παράγραφο 1·
- β) περιγράφονται τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3·
- γ) αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο [...] 4, όταν η Επιτροπή έχει ασκήσει τις [...] **εκτελεστικές** αρμοδιότητες που της έχουν ανατεθεί δυνάμει της εν λόγω παραγράφου.

[...] 6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφοτύπου για την υποβολή των πληροφοριών που αναφέρονται στην παράγραφο [...] 5. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2. **Η Επιτροπή παρέχει τον μορφότυπο έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = 24 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].**

Άρθρο 5

Ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2035**, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι καταρτίζεται ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης αστικών λυμάτων για **τις περιοχές αποστράγγισης των οικισμών με ι.π. 100 000 και άνω**.
2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, τα κράτη μέλη καταρτίζουν κατάλογο οικισμών με ι.π. μεταξύ 10 000 και 100 000 για τους οποίους, λαμβανομένων υπόψη ιστορικών δεδομένων, **μοντελοποίησης και σύγχρονων κλιματικών προβλέψεων, καθώς και των πιέσεων και της εκτίμησης επιπτώσεων που διενεργείται στο πλαίσιο του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού**, ισχύουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - α) [...] οι υπερχειλίσεις **αποχετευτικών αγωγών** [...] συνιστούν κίνδυνο για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία·
 - β) [...] οι υπερχειλίσεις **αποχετευτικών αγωγών** αντιπροσωπεύουν περισσότερο από [...] **3 %** του ετήσιου φορτίου συλλεγόμενων αστικών λυμάτων **των παραμέτρων που αναφέρονται στον πίνακα 1 και, κατά περίπτωση, στον πίνακα 2 του παραρτήματος I**, υπολογιζόμενες σε **ροή** υπό συνθήκες ανομβρίας [...],
 - γ) οι υπερχειλίσεις **αποχετευτικών αγωγών** [...] εμποδίζουν την εκπλήρωση οποιωνδήποτε από τα ακόλουθα:
 - i) των απαιτήσεων που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184·
 - ii) των απαιτήσεων που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας 2006/7/ΕΚ³⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

³⁸ Οδηγία 2006/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 4.3.2006, σ. 37).

- iii) των απαιτήσεων που καθορίζονται στο άρθρο 3 της οδηγίας 2008/105/EK³⁹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
 - iv) των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/EK·
 - v) των απαιτήσεων που έχουν θεσπιστεί δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας 2006/118/EK⁴⁰.
- δ) έχουν εντοπιστεί σχετικά σημεία σε χωριστούς αποχετευτικούς αγωγούς όπου οι αστικές απορροές αναμένεται να υποστούν ρύπανση κατά τρόπο ώστε η απόρριψή τους στα ύδατα υποδοχής να μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά κίνδυνο για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία, ή εμποδίζει την τήρηση οποιασδήποτε από τις οδηγίες που αναφέρονται στο στοιχείο γ).

Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν τον κατάλογο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο κάθε [...] έξι έτη μετά την κατάρτισή του και τον επικαιροποιούν εφόσον απαιτείται.

3. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] 2040, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι καταρτίζονται ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων για τις περιοχές αποστράγγισης των οικισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 2.
4. Τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής κατόπιν αιτήματος.
5. Τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία που παρατίθενται στο παράρτημα V.

³⁹ Οδηγία 2008/105/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων καθώς και σχετικά με την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 84).

⁴⁰ Οδηγία 2006/118/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις **για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του παρόντος άρθρου καθορίζοντας:**

- α) [...] μεθοδολογίες για τον προσδιορισμό των μέτρων που αναφέρονται στο σημείο 3 του παραρτήματος V·
- β) [...] μεθοδολογίες για τον προσδιορισμό εναλλακτικών δεικτών για την επαλήθευση της επίτευξης του ενδεικτικού στόχου μείωσης της ρύπανσης που αναφέρεται στο σημείο 2 στοιχείο α) του παραρτήματος V·
- γ) τον μορφότυπο με τον οποίο πρέπει να τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων, όταν αυτό ζητηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται [**Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = 24 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας**] σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αστικών λυμάτων να επανεξετάζονται **τουλάχιστον** κάθε [...] έξι έτη μετά την κατάρτισή τους και να επικαιροποιούνται όποτε απαιτείται. **Μετά την επικαιροποίηση του καταλόγου της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης για τους οικισμούς εντός έξι ετών από τη συμπερίληψή τους στον εν λόγω κατάλογο.**

Άρθρο 6

Δευτεροβάθμια επεξεργασία

1. [...] Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν οικισμούς με ι.π. 2 000 και άνω [...] πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις για δευτεροβάθμια επεξεργασία [...] που ορίζονται στο μέρος Β και στον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι, σύμφωνα με τις μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που ορίζονται στο μέρος Δ του παραρτήματος Ι, πριν από την απόρριψη στα ύδατα υποδοχής.

Για τους οικισμούς με ι.π. μεταξύ 2 000 και 10 000 που απορρίπτουν σε παράκτια [...] ύδατα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2000/60/ΕΚ, και οι οποίοι εφαρμόζουν κατάλληλη επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η υποχρέωση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο δεν ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] 2035.

Για οικισμούς που απορρίπτουν σε λιγότερο ευαίσθητες περιοχές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, κατά την [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του δωδέκατου έτους μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

2. [...] Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν οικισμούς με ι.π. μεταξύ 1 250 και 2 000 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035 [...] πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις για δευτεροβάθμια επεξεργασία που ορίζονται στο μέρος Β και στον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι, σύμφωνα με τις μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που ορίζονται στο μέρος Δ του παραρτήματος Ι, [...] πριν από την απόρριψη στα ύδατα υποδοχής [...].

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από την προθεσμία αυτή, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 23 παράγραφος 5.

3. [...] Οι απορρίψεις αστικών λυμάτων σε ύδατα που βρίσκονται σε ορεινές περιοχές (πάνω από 1500 μέτρα πάνω από τη στάθμη της θάλασσας) όπου είναι δύσκολο να εφαρμοστεί αποτελεσματική βιολογική επεξεργασία λόγω χαμηλών θερμοκρασιών, ή οι απορρίψεις σε βαθέα θαλάσσια ύδατα από οικισμούς με ι.π. κάτω των 150 000 σε λιγότερο κατοικημένες εξόχως απόκεντρες περιοχές όπου η τοπογραφία και η γεωγραφία του εδάφους καθιστούν δύσκολη την εφαρμογή αποτελεσματικής βιολογικής επεξεργασίας, μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία λιγότερο αυστηρή από εκείνη που προβλέπεται στην παράγραφο 1, έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = τελευταία ημέρα του εικοστού έτους μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας], υπό την προϋπόθεση ότι λεπτομερείς μελέτες καταδεικνύουν ότι οι εν λόγω απορρίψεις δεν επηρεάζουν δυσμενώς το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και δεν εμποδίζουν τα ύδατα υποδοχής να πληρούν τους ποιοτικούς στόχους και τις σχετικές διατάξεις άλλων συναφών νομοθετημάτων της Ένωσης.

[...]

Άρθρο 7

Τριτοβάθμια επεξεργασία

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2035**, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι απορρίψεις από το 50 % των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο [...] **150 000** ι.π. και άνω και δεν εφαρμόζουν τριτοβάθμια επεξεργασία την [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] **πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις για [...] τριτοβάθμια επεξεργασία σύμφωνα με το μέρος Β και τον πίνακα 2 του παραρτήματος Ι, πριν από την απόρριψη στα ύδατα υποδοχής. [...]**

Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2040**, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο [...] **150 000** ι.π. και άνω [...] **πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις για τριτοβάθμια επεξεργασία του μέρους B και του πίνακα 2 του παραρτήματος I πριν από την απόρριψη στα ύδατα υποδοχής.** [...]

2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2027**, τα κράτη μέλη καταρτίζουν κατάλογο των περιοχών της επικράτειάς τους που είναι ευαίσθητες στον ευτροφισμό, και επικαιροποιούν τον εν λόγω κατάλογο κάθε [...] **έξι** έτη, αρχής γενομένης από τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2033**.

Ο κατάλογος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει τις περιοχές που προσδιορίζονται στο παράρτημα II.

Η απαίτηση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει τριτοβάθμια επεξεργασία σύμφωνα με [...] **το μέρος B και τον πίνακα 2 του παραρτήματος I** σε ολόκληρη την επικράτειά του.

3. [...] [...] Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι απορρίψεις από οικισμούς με ι.π. **10 000** και άνω πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις για τριτοβάθμια επεξεργασία που καθορίζονται στο μέρος B και στον πίνακα 2 του παραρτήματος I πριν από την απόρριψή τους σε περιοχές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έως τις:

- α) **31 Δεκεμβρίου 2033 για το 20 % των εν λόγω οικισμών·**
- β) **31 Δεκεμβρίου 2039 για το 60 % των εν λόγω οικισμών·**
- γ) **31 Δεκεμβρίου 2045 για όλους τους οικισμούς.**

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τις προθεσμίες του άρθρου 7 παράγραφος 3, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 23 παράγραφος 5. Ωστόσο, οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο 150 000 ι.π. και άνω εξακολουθούν να τηρούν τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1.

- 3α. Οι απορρίψεις αστικών λυμάτων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις του μέρους Β και του πίνακα 2 του παραρτήματος Ι σύμφωνα με τις μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που ορίζονται στο παράρτημα Ι μέρος Δ.
- 3β. Για τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που τελούν υπό κατασκευή, βρίσκονται σε στάδιο μείζονος αναβάθμισης της τριτοβάθμιας επεξεργασίας τους ή τέθηκαν σε λειτουργία μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται το αργότερο πέντε χρόνια αργότερα από τις προθεσμίες που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3.

4. [...]

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27 για την τροποποίηση των μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων στο μέρος [...] Δ του παραρτήματος Ι [...] με σκοπό την προσαρμογή [...] στην τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο [...] 3 [...], τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι ένας μεμονωμένος σταθμός επεξεργασίας αστικών λυμάτων που βρίσκεται σε περιοχή η οποία περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν υπόκειται στις απαιτήσεις της παραγράφου [...] 3 [...] όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην περιοχή αυτή είναι:
- α) Τουλάχιστον 75 % για τον ολικό φώσφορο και τουλάχιστον 75 % για το ολικό άζωτο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.**
- ([...] **β)** 82,5 % του ολικού φωσφόρου και 80 % του ολικού αζώτου έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2039**.
- ([...] **γ)** [...] **87,5** % του ολικού φωσφόρου και [...] **82,5** % του ολικού αζώτου έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2045**.
6. Οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. 10 000 και άνω προς λεκάνη υδροσυλλογής περιοχής ευαίσθητης στον ευτροφισμό η οποία περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 υπόκεινται επίσης στις παραγράφους 3[...] και 5.
7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που βρίσκονται σε περιοχή η οποία περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μετά από κάποιες από τις τακτικές επικαιροποιήσεις του καταλόγου που επιβάλλονται από την εν λόγω παράγραφο πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 3 [...] εντός περιόδου επτά ετών από τη συμπερίληψη στον εν λόγω κατάλογο.

Άρθρο 8

Τεταρτοβάθμια επεξεργασία

1. [...] Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι [...] οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο [...] **200 000** ι.π. και άνω **πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις για τεταρτοβάθμια επεξεργασία αστικών λυμάτων [...] που ορίζονται στο μέρος Β και στον πίνακα 3 του παραρτήματος Ι, σύμφωνα με τις μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που ορίζονται στο μέρος Δ του παραρτήματος Ι, πριν από την απόρριψη στα ύδατα υποδοχής έως τις:**
 - α) **31 Δεκεμβρίου 2035 για απορρίψεις από το 20 % των εν λόγω σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων·**
 - β) [...] 31 Δεκεμβρίου [...] **2040 [...] για απορρίψεις από το 60 % των εν λόγω σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων·**
 - γ) **31 Δεκεμβρίου 2045 για όλες τις απορρίψεις από τους εν λόγω σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων.**
2. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, τα κράτη μέλη καταρτίζουν κατάλογο με τις περιοχές της εθνικής τους επικράτειας όπου η συγκέντρωση ή η συσσώρευση μικρορύπων **από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων** συνιστά [...] κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον. Στη συνέχεια, τα κράτη μέλη θα επανεξετάσουν τον εν λόγω κατάλογο **το 2033 και έπειτα** κάθε [...] **έξι** έτη [...] και θα τον επικαιροποιούν εφόσον απαιτείται.

Ο κατάλογος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο **βασίζεται σε εκτίμηση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον που εγκυμονεί η απόρριψη μικρορύπων στα αστικά λύματα στις [...]**ακόλουθες περιοχές [...]:

- α) υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για άντληση νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184·
- β) ύδατα κολύμβησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2006/7/ΕΚ·
- γ) λίμνες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 5 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·
- δ) ποταμούς όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ ή άλλα υδατορεύματα όπου ο λόγος αραίωσης είναι μικρότερος από 10·
- ε) περιοχές στις οποίες πραγματοποιούνται δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013⁴¹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- στ) περιοχές στις οποίες απαιτείται πρόσθετη επεξεργασία για την εκπλήρωση των απαιτήσεων που καθορίζονται στις οδηγίες 2000/60/ΕΚ, **2006/118/ΕΚ** και 2008/105/ΕΚ·
- ζ) **παράκτια ύδατα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·**
- η) **μεταβατικά ύδατα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 6 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·**
- θ) **θαλάσσια ύδατα, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας 2008/56/ΕΚ·**

Η εκτίμηση κινδύνου που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο κοινοποιείται στην Επιτροπή κατόπιν αιτήματος.

⁴¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22).

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφοτύπου της εκτίμησης κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο και της μεθόδου που πρέπει να χρησιμοποιείται για την εν λόγω εκτίμηση κινδύνου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι [...] οικισμοί [...] 10 000 ι.π. και [...] **άνω πληρούν τις απαιτήσεις για [...] τεταρτοβάθμια επεξεργασία που ορίζονται στο μέρος Β και στον πίνακα 3 του παραρτήματος Ι σύμφωνα με τις μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που ορίζονται στο μέρος Δ του παραρτήματος Ι [...]** πριν από την απόρριψη σε περιοχές που περιλαμβάνονται σε κάποιον από τους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 έως τις:

α) **31 Δεκεμβρίου 2035 για το 20 % των εν λόγω οικισμών·**

β) **31 Δεκεμβρίου 2040 για το 60 % των εν λόγω οικισμών·**

γ) **31 Δεκεμβρίου 2045 για όλους τους οικισμούς.**

[...]

5.[...].

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που βρίσκονται σε περιοχή η οποία περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 2, μετά από κάποιες από τις τακτικές επικαιροποιήσεις του καταλόγου που επιβάλλονται από την εν λόγω παράγραφο, πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 4 και στο μέρος Β και στον πίνακα 3 του παραρτήματος Ι εντός περιόδου επτά ετών από τη συμπερίληψη στον εν λόγω κατάλογο αλλά όχι αργότερα από τις προθεσμίες που ορίζονται στην παράγραφο 4.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27 για την τροποποίηση **των μεθόδων παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων στο** μέρος [...] Δ του παραρτήματος I [...] για την τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο.

6. [...] **Η Επιτροπή μπορεί να** εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των μεθόδων παρακολούθησης και δειγματοληψίας που πρέπει να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για να προσδιορίσουν την παρουσία και τις ποσότητες των δεικτών που ορίζονται στον πίνακα 3 [...] του παραρτήματος I στα αστικά λύματα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

Άρθρο 9

Διευρυμένη ευθύνη παραγωγού

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν **ότι έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του τρίτου έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]**, οι παραγωγοί που διαθέτουν στην αγορά οποιοδήποτε από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα III υπέχουν διευρυμένη ευθύνη παραγωγού.

Τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω παραγωγοί καλύπτουν:

- α) το πλήρες κόστος για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 8, συμπεριλαμβανομένου του κόστους της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας των αστικών λυμάτων για την απομάκρυνση των μικρορύπων που προέρχονται από τα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά και τα κατάλοιπα αυτών, για την παρακολούθηση των μικρορύπων που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α)· και
- β) το κόστος συλλογής και επαλήθευσης δεδομένων σχετικά με τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά· και
- γ) άλλες δαπάνες που απαιτούνται για την άσκηση της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού.

2. Τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τους παραγωγούς από τη διευρυμένη ευθύνη παραγωγού σύμφωνα με την παράγραφο 1, όταν οι παραγωγοί μπορούν να αποδείξουν οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- α) η ποσότητα [...] **των ουσιών που περιέχονται στα προϊόντα** που διαθέτουν στην αγορά της Ένωσης είναι μικρότερη από [...] **έναν τόνο** [...] ετησίως·
 - β) τα προϊόντα που διαθέτουν στην αγορά δεν παράγουν μικρορύπους στα λύματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να καθορίζει λεπτομερή κριτήρια σχετικά με την ομοιόμορφη εφαρμογή του όρου που προβλέπεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων **και την επικινδυνότητά τους**. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2 **το αργότερο έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του δεύτερου έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]**.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ασκούν συλλογικά τη διευρυμένη ευθύνη παραγωγού.[...]

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι:

- α) οι παραγωγοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποχρεούνται να παρέχουν στους φορείς ευθύνης παραγωγού, μία φορά ανά έτος, τα ακόλουθα:
 - i) τις ετήσιες ποσότητες των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα III και τα οποία αυτοί διαθέτουν στην αγορά στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας·
 - ii) πληροφορίες σχετικά με την επικινδυνότητα των προϊόντων που αναφέρονται στο σημείο i) στα λύματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους·
 - iii) κατά περίπτωση, κατάλογο των προϊόντων που απαλλάσσονται σύμφωνα με την παράγραφο 2·

- β) οι παραγωγοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποχρεούνται να συνεισφέρουν οικονομικά στους φορείς ευθύνης παραγωγού προκειμένου να καλύψουν το κόστος που προκύπτει από τη διευρυμένη ευθύνη παραγωγού·
- γ) η συμμετοχή κάθε παραγωγού, όπως αναφέρεται στο στοιχείο β), καθορίζεται με βάση τις ποσότητες **των ουσιών που περιέχονται στα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και την επικινδυνότητά τους στα λύματα**·
- δ) οι φορείς ευθύνης παραγωγού υπόκεινται σε ετήσιους ανεξάρτητους ελέγχους της οικονομικής διαχείρισής τους, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς τους να καλύπτουν τις δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 [...], της ποιότητας και της επάρκειας των πληροφοριών που συλλέγονται βάσει του στοιχείου α) και της επάρκειας των εισφορών που εισπράττονται βάσει του στοιχείου β).

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι:

- α) καθορίζονται σαφώς οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, των φορέων ευθύνης παραγωγού, των ιδιωτικών ή δημόσιων φορέων διαχείρισης σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων και των τοπικών αρμόδιων αρχών·
- β) καθορίζονται στόχοι διαχείρισης των αστικών λυμάτων με σκοπό τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 4 και 5, καθώς και με οποιουδήποτε άλλους ποσοτικούς ή ποιοτικούς στόχους που θεωρούνται σημαντικοί για την εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης παραγωγού·
- γ) εφαρμόζεται σύστημα υποβολής εκθέσεων για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τα οποία διατίθενται στην αγορά του κράτους μέλους από τους παραγωγούς, και δεδομένων σχετικά με την τεταρτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων, καθώς και άλλων δεδομένων που σχετίζονται με τους σκοπούς του στοιχείου β) **της παρούσας παραγράφου**.

Άρθρο 10

Ελάχιστες απαιτήσεις για τους φορείς ευθύνης παραγωγού

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι κάθε φορέας ευθύνης παραγωγού που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 4:
 - α) έχει σαφώς καθορισμένη γεωγραφική κάλυψη που συνάδει με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 8·
 - β) διαθέτει τα αναγκαία οικονομικά και οργανωτικά μέσα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης παραγωγού που υπέχουν οι παραγωγοί, **συμπεριλαμβανομένων οικονομικών εγγυήσεων για τη διασφάλιση της συνέχειας της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας των αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας σε κάθε περίπτωση·**
 - γ) δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικά με:
 - i) το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τα μέλη του·
 - ii) τις χρηματοδοτικές εισφορές που καταβάλλουν οι παραγωγοί·
 - iii) τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει κάθε χρόνο, με σαφείς πληροφορίες σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιούνται τα οικονομικά του μέσα.

Η παροχή πληροφοριών στο κοινό δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας της εμπιστευτικότητας των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών σύμφωνα με το σχετικό ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν εθνική διαδικασία αναγνώρισης των φορέων ευθύνης παραγωγού που πιστοποιεί τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο πριν από την πραγματική σύσταση και λειτουργία τους.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλο πλαίσιο παρακολούθησης και επιβολής για να διασφαλίσουν ότι οι φορείς ευθύνης παραγωγού εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, ότι τα οικονομικά μέσα των φορέων διευρυμένης ευθύνης παραγωγού χρησιμοποιούνται σωστά και ότι όλοι οι συντελεστές που υπέχουν διευρυμένη ευθύνη παραγωγού υποβάλλουν αξιόπιστα στοιχεία στις αρμόδιες αρχές και, όταν τους ζητηθεί, στους φορείς ευθύνης παραγωγού.
3. Όταν υπάρχουν πολλοί φορείς ευθύνης παραγωγού στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, το οικείο κράτος μέλος ορίζει τουλάχιστον έναν οργανισμό, ανεξάρτητο από ιδιωτικά συμφέροντα, υπεύθυνο για την εποπτεία της εφαρμογής ή αναθέτει την εποπτεία σε δημόσια αρχή.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και διαθέτουν προϊόντα στην αγορά του:
 - α) διορίζουν νομικό ή φυσικό πρόσωπο εγκατεστημένο στο έδαφος του ως εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο για τους σκοπούς της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης παραγωγού στο έδαφος του· ή
 - β) λαμβάνουν μέτρα ισοδύναμα με το στοιχείο α).
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διεξάγεται τακτικός διάλογος μεταξύ των σχετικών εμπλεκόμενων μερών που συμμετέχουν στην εφαρμογή του συστήματος διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών και των διανομέων, των φορέων ευθύνης παραγωγού, των ιδιωτικών ή δημόσιων φορέων διαχείρισης σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, των τοπικών αρχών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.
6. Έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή μεριμνά για την οργάνωση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 9 και 10 και ιδίως όσον αφορά:
 - α) τα μέτρα για τον έλεγχο της εγκατάστασης, της αναγνώρισης και της λειτουργίας των φορέων ευθύνης παραγωγού·
 - β) τα μέτρα για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των παραγωγών προς τις υποχρεώσεις τους που ορίζονται στην παρούσα οδηγία·

- γ) την αποτελεσματική εφαρμογή
 - i) της κάλυψης του πλήρους κόστους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1, και
 - ii) του ελέγχου των μεθόδων υπολογισμού των εισφορών των παραγωγών από τον φορέα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 στοιχείο γ)·
- δ) των απαλλαγών που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 9·
- ε) κάθε άλλου ζητήματος σε σχέση με την αποτελεσματική εφαρμογή των άρθρων 9 και 10.

Η Επιτροπή δημοσιεύει τα αποτελέσματα της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με αυτές και άλλες σχετικές πτυχές και, κατά περίπτωση, παρέχει συστάσεις και/ή κατευθυντήριες γραμμές στα κράτη μέλη.

Με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή καταρτίζει και επικαιροποιεί τακτικά κατάλογο των αιτημάτων απαλλαγής που λαμβάνουν τα κράτη μέλη από τους παραγωγούς σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2. Ο κατάλογος αυτός διατίθεται, κατόπιν αιτήματος, στις εθνικές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Άρθρο 11

Ενεργειακή ουδετερότητα [...]

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διενεργούνται ανά τετραετία ενεργειακοί έλεγχοι, **όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 32 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791, των εν λειτουργία σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων και των δικτύων αποχέτευσης.** Οι εν λόγω έλεγχοι [...] περιλαμβάνουν προσδιορισμό των δυνατοτήτων οικονομικά αποδοτικών **μέτρων για τη μείωση της χρήσης ενέργειας και [...]** για τη **βελτίωση** της χρήσης ή παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, με ιδιαίτερη έμφαση στον εντοπισμό και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων παραγωγής βιοαερίου με παράλληλη μείωση των εκπομπών [...] **αερίων του θερμοκηπίου.** Οι πρώτοι έλεγχοι διενεργούνται:
 - α) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030** για τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο 100 000 ι.π. και άνω, με τα συνδεδεμένα σε αυτούς δίκτυα αποχέτευσης·
 - β) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2035** για τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο μεταξύ 10 000 ι.π. και 100 000 ι.π., με τα συνδεδεμένα σε αυτούς δίκτυα αποχέτευσης.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι **οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο 10000 ι.π. και άνω παράγουν [...]** ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, [...] **με βάση ιδίως τα αποτελέσματα των ελέγχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.**

Η ενέργεια αυτή παράγεται από τους φορείς διαχείρισης των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, εντός ή εκτός των εγκαταστάσεων. Το 30 % κατ' ανώτατο όριο της ενέργειας μπορεί να αγοράζεται από εξωτερικές πηγές.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε εθνικό επίπεδο, η συνολική ετήσια ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή η ενέργεια που αγοράζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο ισοδυναμεί τουλάχιστον με:

α) [...] το **20 %** της συνολικής ετήσιας ενέργειας που καταναλώνεται από τους σταθμούς αυτούς, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030·

α-α) το 40 % της συνολικής ετήσιας ενέργειας που καταναλώνεται από τους σταθμούς αυτούς, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035·

β) [...] το **60 %** της συνολικής ετήσιας ενέργειας που καταναλώνεται από τους σταθμούς αυτούς, έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2040·**

γ) το 100 % της συνολικής ετήσιας ενέργειας που καταναλώνεται από τους σταθμούς αυτούς, έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2045.**

- 3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό των μεθόδων αξιολόγησης της επίτευξης των στόχων της παραγράφου 2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.**

Άρθρο 12

Διασυνοριακή συνεργασία

1. Στις περιπτώσεις που τα ύδατα στην περιοχή δικαιοδοσίας ενός κράτους μέλους επηρεάζονται αρνητικά από απορρίψεις αστικών λυμάτων τα οποία προέρχονται από άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα, το κράτος μέλος του οποίου θίγονται τα ύδατα κοινοποιεί τα σχετικά στοιχεία στο άλλο κράτος μέλος ή στην τρίτη χώρα και στην Επιτροπή.

Η κοινοποίηση αυτή γίνεται άμεσα σε περίπτωση τυχαίας ρύπανσης που ενδέχεται να πλήξει σημαντικά τα κατάντη υδατικά συστήματα.

Τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη συνεργάζονται για τον προσδιορισμό του είδους των εν λόγω απορρίψεων και για τον καθορισμό των μέτρων που πρέπει να ληφθούν επιτόπου για την προστασία των θιγόμενων υδάτων ώστε να επιτευχθεί η συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία.

2. Τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή κάθε συνεργασία σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η Επιτροπή συμμετέχει στη συνεργασία αυτή κατόπιν αιτήματος των εμπλεκόμενων κρατών μελών.

Άρθρο 13

Τοπικές κλιματικές συνθήκες

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων, που κατασκευάζονται ώστε να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 6, 7, και 8, να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να λειτουργούν και να συντηρούνται με τρόπο που να εξασφαλίζει επαρκείς αποδόσεις υπό όλες τις συνθήκες τοπικές κλιματικές συνθήκες. Κατά τον σχεδιασμό των σταθμών, λαμβάνονται υπόψη οι εποχιακές διακυμάνσεις του φορτίου.

Άρθρο 14

Απορρίψεις μη οικιακών λυμάτων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μη οικιακά λύματα που απορρίπτονται στα δίκτυα αποχέτευσης και στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων να υπόκεινται σε προηγούμενους **κανόνες και/ή** ειδικές άδειες από τις αρμόδιες αρχές ή **κατάλληλο φορέα**.

Οι εν λόγω προηγούμενοι κανόνες και/ή ειδικές άδειες διασφαλίζουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις ποιότητας των υδάτων που ορίζονται σε άλλη ενωσιακή νομοθεσία και, κατά περίπτωση, ότι παρακολουθείται η ποιότητα και η ποσότητα των σχετικών απορρίψεων μη οικιακών λυμάτων.

Όταν θεσπίζονται προηγούμενοι κανόνες και/ή χορηγούνται ειδικές άδειες για απορρίψεις σε δίκτυα αποχέτευσης και σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η αρμόδια αρχή:

- α) διαβουλεύεται με τους φορείς διαχείρισης των δικτύων αποχέτευσης και των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων όπου απορρίπτονται τα μη οικιακά λύματα προτού χορηγήσει ειδικές άδειες **και τους ενημερώνει**·
- β) **κατόπιν αιτήματος**, επιτρέπει στους φορείς διαχείρισης των δικτύων αποχέτευσης και των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων που δέχονται απορρίψεις μη οικιακών λυμάτων να συμβουλευτούν τις ειδικές άδειες που έχουν χορηγηθεί στην αντίστοιχη εξυπηρετούμενη περιοχή[...]
- γ) **όταν θεσπίζονται προηγούμενοι κανόνες για απορρίψεις σε δίκτυα αποχέτευσης και σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ζητείται η γνώμη των φορέων διαχείρισης δικτύων αποχέτευσης και των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων όπου απορρίπτονται τα μη οικιακά λύματα πριν από την έκδοση των προηγούμενων κανόνων.**

2. Τα κράτη μέλη **εξασφαλίζουν ότι αρμόδιες αρχές ή κατάλληλοι φορείς** λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης των **προηγούμενων κανόνων και/ή** ειδικών αδειών, για να εντοπιστούν, να προληφθούν και να μειωθούν, στο μέτρο του δυνατού, οι πηγές ρύπανσης στα μη οικιακά λύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 **του παρόντος άρθρου**, όταν προκύπτει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

- α) έχουν εντοπιστεί ρύποι στα σημεία εισόδου και εξόδου του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων στο πλαίσιο της παρακολούθησης που ορίζει το άρθρο 21 παράγραφος 3·
- β) η ιλύς που προέρχεται από την επεξεργασία των αστικών λυμάτων προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με την οδηγία 86/278/ΕΟΚ⁴² του Συμβουλίου·

⁴² Οδηγία 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1986, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (ΕΕ L 181 της 4.7.1986, σ. 6).

- γ) τα επεξεργασμένα αστικά λύματα προορίζονται να επαναχρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/741·
- δ) τα ύδατα υποδοχής χρησιμοποιούνται για άντληση νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184·
- ε) η ρύπανση από τα μη οικιακά λύματα που απορρίπτονται στο δίκτυο αποχέτευσης ή στον σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων ενέχει κινδύνους για τη λειτουργία του δικτύου ή του σταθμού.
3. Οι **προηγούμενοι κανόνες και** ειδικές άδειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του **παρόντος άρθρου** πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο μέρος Γ του παραρτήματος Ι. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27 για την τροποποίηση του μέρους Γ του παραρτήματος Ι με σκοπό την προσαρμογή του στην τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.
4. Οι ειδικές άδειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επανεξετάζονται και, όπου απαιτείται, αναπροσαρμόζονται τουλάχιστον ανά [...] **δεκαετία**.

Οι προηγούμενοι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και, όπου απαιτείται, αναπροσαρμόζονται.

Εάν τα χαρακτηριστικά των μη οικιακών λυμάτων, του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή των υδάτων υποδοχής μεταβληθούν σημαντικά, οι ειδικές άδειες επανεξετάζονται και προσαρμόζονται στις εν λόγω αλλαγές.

Άρθρο 15

Επαναχρησιμοποίηση των υδάτων και απορρίψεις αστικών λυμάτων

1. Τα κράτη μέλη προάγουν [...] την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων από [...]τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων **κατά περίπτωση**. Όταν τα επεξεργασμένα **αστικά** λύματα επαναχρησιμοποιούνται για γεωργική άρδευση, πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2020/741.

Όταν τα επεξεργασμένα αστικά λύματα επαναχρησιμοποιούνται για γεωργική άρδευση, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από τις απαιτήσεις για την τριτοβάθμια επεξεργασία του πίνακα 2 του παραρτήματος I, για το ποσοστό των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων που προορίζεται αποκλειστικά για επαναχρησιμοποίηση στη γεωργική άρδευση, εφόσον μπορούν να αποδειχθούν όλα τα ακόλουθα:

- α) η περιεκτικότητα του επαναχρησιμοποιούμενου ποσοστού σε θρεπτικές ουσίες δεν υπερβαίνει τη ζήτηση των στοχευόμενων καλλιεργειών· και**
 - β) δεν υπάρχουν κίνδυνοι για το περιβάλλον, ιδίως όσον αφορά τον ευτροφισμό των υδάτων της ίδιας λεκάνης υδροσυλλογής· και δεν υπάρχουν κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία, ιδίως σε σχέση με παθογόνους οργανισμούς, και**
 - γ) ο σταθμός επεξεργασίας διαθέτει επαρκή ικανότητα επεξεργασίας ή αποθήκευσης αστικών λυμάτων, ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη σε ύδατα υποδοχής που δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο μέρος Β και στον πίνακα 2 του παραρτήματος I σύμφωνα με τις μεθόδους ελέγχου που καθορίζονται στο μέρος Δ του παραρτήματος I.**
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι **τουλάχιστον όλες οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων 1 250 ι.π. και άνω** υπόκεινται σε **προηγούμενους κανόνες και/ή** ειδικές άδειες. Οι **κανόνες και/ή** οι άδειες αυτές διασφαλίζουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος I.

3. Οι προηγούμενοι κανόνες και/ή οι ειδικές άδειες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 επανεξετάζονται τουλάχιστον κάθε [...] δέκα έτη και, εφόσον απαιτείται, αναπροσαρμόζονται. Οι όροι των ειδικών αδειών επικαιροποιούνται στις περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά των εισερχόμενων οικιακών λυμάτων ή των απορρίψεων από τον σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή των υδάτων υποδοχής μεταβάλλονται σημαντικά, ώστε να διασφαλίζεται ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος Ι.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προσαρμογή των οικείων υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων ώστε να αντιμετωπιστούν τα αυξημένα φορτία οικιακών λυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής νέων υποδομών όταν κρίνεται αναγκαίο. Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη μέλη θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τους περιβαλλοντικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ εάν πληρούνται όλοι οι ακόλουθοι όροι:
- α) η κατασκευή ή η επέκταση σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων για την επεξεργασία αυξημένων φορτίων ή άλλως ανεπεξεργάστων φορτίων οικιακών λυμάτων υπόκειται σε προηγούμενη άδεια σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
 - β) τα οφέλη του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων του στοιχείου α) δεν μπορούν λόγω τεχνικής αδυναμίας ή δυσανάλογου κόστους να επιτευχθούν με άλλα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης εναλλακτικών σημείων απόρριψης σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, που θα συνέβαλλαν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·

- γ) λαμβάνονται όλα τα τεχνικώς εφικτά μέτρα μετριασμού για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων στα επηρεαζόμενα υδατικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, αυστηρότερων απαιτήσεων επεξεργασίας από εκείνες που ίσχυαν πριν από την αύξηση του φορτίου οικιακών λυμάτων, με στόχο την τήρηση των απαιτήσεων των οδηγιών που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος Β σημείο 6·
- δ) εφαρμόζονται όλα τα τεχνικώς εφικτά μέτρα μετριασμού για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων άλλων δραστηριοτήτων που προκαλούν παρόμοιες πιέσεις στα ίδια υδατικά συστήματα.

Εάν η μη πρόληψη της υποβάθμισης ή η μη επίτευξη των στόχων του άρθρου 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ σε σύστημα επιφανειακών υδάτων είναι το αποτέλεσμα άδειας του στοιχείου α), τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ περιέχουν συγκεκριμένη αναφορά στην άδεια του στοιχείου α) και επεξήγηση των προαναφερόμενων προϋποθέσεων.

Άρθρο 16

Βιοαποδομήσιμα μη οικιακά λύματα

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν απαιτήσεις για την απόρριψη βιοαποδομήσιμων μη οικιακών λυμάτων, οι οποίες είναι κατάλληλες για τη φύση της εκάστοτε βιομηχανίας και εξασφαλίζουν τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο [...] μέρος Β του παραρτήματος I.

2. Οι απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) τα λύματα προέρχονται από σταθμούς που επεξεργάζονται φορτίο 4 000 ι.π. και άνω, οι οποίοι υπάγονται στους βιομηχανικούς τομείς που παρατίθενται στο παράρτημα IV και δεν ασκούν καμία από τις δραστηριότητες που παρατίθενται στο παράρτημα I της οδηγίας 2010/75/ΕΕ⁴³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- β) τα λύματα δεν εισέρχονται σε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων προτού απορριφθούν στα ύδατα υποδοχής (στο εξής: απευθείας απόρριψη).

Άρθρο 17

Επιτήρηση αστικών λυμάτων

1. [...]

⁴³ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

1. [...] Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικό σύστημα [...] συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη δημόσια υγεία και των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, όσον αφορά:
- α) τον προσδιορισμό [...] **σχετικών** παραμέτρων δημόσιας υγείας [...], οι οποίες πρέπει να παρακολουθούνται **τουλάχιστον στα σημεία εισόδου των [...] σταθμών επεξεργασίας** αστικών λυμάτων, **όπως, για παράδειγμα, αυτές που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο κατάλογο:**
 - (i) **ιός SARS-CoV-2 και οι παραλλαγές αυτού·**
 - (ii) **ιός πολιομυελίτιδας·**
 - (iii) **ιός γρίπης·**
 - (iv) **αναδυόμενοι παθογόνοι παράγοντες·**
 - (v) **κάθε άλλη παράμετρος δημόσιας υγείας που θεωρείται άξια παρακολούθησης από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών·**
 - β) τον προσδιορισμό της συχνότητας και των σημείων δειγματοληψίας και ανάλυσης των αστικών λυμάτων για κάθε παράμετρο δημόσιας υγείας που προσδιορίζεται σύμφωνα με [...] **το στοιχείο α)**, [...] λαμβάνοντας έτσι υπόψη τα διαθέσιμα υγειονομικά δεδομένα και τις ανάγκες σε δεδομένα δημόσιας υγείας και, κατά περίπτωση, την κατά τόπους επιδημιολογική κατάσταση·
 - γ) την οργάνωση κατάλληλης και έγκαιρης κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης στις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για τη δημόσια υγεία και στις πλατφόρμες της Ένωσης, όπου αυτές υπάρχουν, **και σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.**

[...] 2. Όταν κηρύσσεται κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας [...] από την αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τη δημόσια υγεία στο κράτος μέλος, [...] παρακολουθούνται **οι σχετικές παράμετροι δημόσιας υγείας στα αστικά λύματα από [...] αντιπροσωπευτική κατανομή του εθνικού πληθυσμού, στον βαθμό που οι σχετικές παράμετροι υγείας εντοπίζονται στα αστικά λύματα.** [...] Η παρακολούθηση αυτή συνεχίζεται έως ότου [...] η αρμόδια αρχή δηλώσει ότι η κατάσταση έκτακτης ανάγκης για τη δημόσια υγεία [...] έχει λήξει, ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εάν κριθεί χρήσιμη για άλλους σκοπούς, σύμφωνα με την ίδια αρμόδια αρχή.

Για να διαπιστωθεί εάν υπάρχει κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, η αρμόδια αρχή [...] λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις της Επιτροπής που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2371⁴⁴ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τις αξιολογήσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, τις αποφάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) που λαμβάνονται σύμφωνα με τους διεθνείς υγειονομικούς κανονισμούς [...] ⁴⁵. [...].

[...] 3. Για οικισμούς 100 000 ι.π. και άνω, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, έως τις [...] **[Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = τελευταία ημέρα του τρίτου έτους από την ημερομηνία έκδοσης της εκτελεστικής πράξης στο επόμενο εδάφιο]**, ότι η μικροβιακή αντοχή παρακολουθείται [...] **στα αστικά λύματα.** [...] [...].

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με σοβαρές διασυννοριακές απειλές κατά της υγείας και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ (ΕΕ L 314 της 6.12.2022, σ. 26).

⁴⁵ [...]

Έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = τελευταία ημέρα του δεύτερου έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], [...]η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 28 **παράγραφος 2** για να εξασφαλίσει [...] την ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, καθορίζοντας **μια ελάχιστη συχνότητα δειγματοληψίας και** μια εναρμονισμένη μεθοδολογία για τη μέτρηση της μικροβιακής αντοχής στα αστικά λύματα.

[...]4. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρεται στο παρόν άρθρο δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο ζ).

Άρθρο 18

Εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου

1. Έως τις [...] **31 Δεκεμβρίου 2027**, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν **και αξιολογούν** τους κινδύνους που συνεπάγονται οι απορρίψεις αστικών λυμάτων για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και, επιπλέον, τουλάχιστον τους κινδύνους που συνδέονται με τα ακόλουθα:
 - α) την ποιότητα υδατικού συστήματος που χρησιμοποιείται για άντληση νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184·
 - β) την ποιότητα υδάτων κολύμβησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2006/7/ΕΚ·
 - [...]
 - ([...] γ) την ποιότητα ενός υδατικού συστήματος στο οποίο πραγματοποιούνται δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013.
 - δ) **την κατάσταση του συστήματος υπόγειων υδάτων υποδοχής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και κάθε άλλο περιβαλλοντικό στόχο όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας για το σύστημα υπόγειων υδάτων υποδοχής.**

ε) την κατάσταση του συστήματος επιφανειακών υδάτων υποδοχής, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, καθώς και κάθε άλλο περιβαλλοντικό στόχο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας για το σύστημα επιφανειακών υδάτων υποδοχής.

2. Όταν εντοπίζονται κίνδυνοι σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή τους, τα οποία περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα μέτρα:

α-α) τη λήψη πρόσθετων μέτρων για την πρόληψη και τη μείωση της ρύπανσης από τα λύματα στην πηγή, συμπληρωματικώς προς τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2·

α) την εγκατάσταση δικτύων αποχέτευσης σύμφωνα με το άρθρο 3 για οικισμούς με ι.π. κάτω των **1 250**·

β) την εφαρμογή δευτεροβάθμιας επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 6 στις απορρίψεις αστικών λυμάτων από οικισμούς με ι.π. κάτω των [...] **1 250**·

γ) την εφαρμογή τριτοβάθμιας επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 στις απορρίψεις αστικών λυμάτων από οικισμούς με ι.π. κάτω των 10 000·

δ) την εφαρμογή τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 8 στις απορρίψεις αστικών λυμάτων από οικισμούς με ι.π. κάτω των 10 000·

ε) την κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 για οικισμούς με ι.π. κάτω των 10 000 και τη θέσπιση των μέτρων που αναφέρονται στο παράρτημα V·

στ) την εφαρμογή απαιτήσεων για την επεξεργασία των συλλεγόμενων αστικών λυμάτων που είναι αυστηρότερες από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα [...] **I** [...] μέρος B.

3. Ο προσδιορισμός των κινδύνων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου επανεξετάζεται κάθε [...] έξι έτη και ευθυγραμμίζεται με το χρονοδιάγραμμα της επανεξέτασης των σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και με έναρξη στις 31 Δεκεμβρίου 2033. Περίληψη των εντοπισθέντων κινδύνων, συνοδευόμενη από περιγραφή των μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνεται στα **αντίστοιχα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών και** στα εθνικά προγράμματα εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 23 και κοινοποιείται στην Επιτροπή κατόπιν αιτήματος.

Άρθρο 19

Πρόσβαση σε αποχέτευση

Με την επιφύλαξη των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις τοπικές, περιφερειακές και πολιτιστικές προοπτικές και συνθήκες αποχέτευσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης σε αποχέτευση για όλους, ιδίως τις ευάλωτες και περιθωριοποιημένες ομάδες.

Για αυτόν τον σκοπό, έως τις [...] **12 Ιανουαρίου 2029** τα κράτη μέλη:

- α) προσδιορίζουν [...] τους ανθρώπους που δεν έχουν πρόσβαση ή έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης, περιλαμβανομένων των ευάλωτων και περιθωριοποιημένων ομάδων, και παραθέτουν τους λόγους για αυτή την έλλειψη πρόσβασης·
- β) αξιολογούν τις δυνατότητες βελτίωσης της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης για [...] **τους ανθρώπους αυτούς·**
- γ) για όλους τους οικισμούς με ι.π. 10 000 και άνω, υποστηρίζουν τη δημιουργία επαρκούς αριθμού εγκαταστάσεων αποχέτευσης σε δημόσιους χώρους, με ελεύθερη και, ιδίως για τις γυναίκες, ασφαλή πρόσβαση **και εξασφαλίζουν την ενημέρωση του κοινού.**

Άρθρο 20

Ίλύς και ανάκτηση πόρων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι οδοί διαχείρισης της ιλύος συμμορφώνονται με την ιεράρχηση των αποβλήτων που προβλέπεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Οι οδοί αυτές μεγιστοποιούν την πρόληψη, **προετοιμάζοντας την επαναχρησιμοποίηση, [...] την ανακύκλωση των πόρων και την ανάκτηση άλλων υλικών των πόρων και ελαχιστοποιούν τις δυσμενείς επιπτώσεις για το περιβάλλον.**
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει [...] **εκτελεστικές πράξεις [...] για να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή της παρούσας οδηγίας διευκρινίζοντας τα ελάχιστα ποσοστά επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης του φωσφόρου [...] από την ιλύ [...] και από τα αστικά λύματα που δεν επαναχρησιμοποιούνται δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 1, λαμβάνοντας [...] υπόψη τις διαθέσιμες τεχνολογίες, τους πόρους και την οικονομική βιωσιμότητα για την ανάκτηση [...] φωσφόρου. [...]. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.**

Άρθρο 21

Παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές, **οι κατάλληλοι φορείς ή ο φορέας διαχείρισης του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων** παρακολουθούν:
 - α) τις απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων, για να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις του παραρτήματος I μέρος Β, σύμφωνα με τις μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που ορίζονται στο παράρτημα I μέρος Δ **και [...] [...] περιλαμβάνοντας τα φορτία και τις συγκεντρώσεις των παραμέτρων που παρατίθενται στο παράρτημα I μέρος Β·**

- β) την ποσότητα, τη σύνθεση και τον προορισμό της ιλύος, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ για την ιλύ που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί στη γεωργία·
- γ) [...]όταν γίνεται χρήση της παρέκκλισης του άρθρου 15 παράγραφος 1, τις ποσότητες αστικών λυμάτων ανά έτος και ανά μήνα που επαναχρησιμοποιούνται στη γεωργία οι οποίες υπόκεινται στην παρέκκλιση που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1· την περιεκτικότητα σε θρεπτικές ουσίες του ποσοστού που επαναχρησιμοποιείται για γεωργική άρδευση και την περίοδο κατά την οποία επαναχρησιμοποιείται το ποσοστό αυτό σε σύγκριση με τη μηνιαία ζήτηση νερού και θρεπτικών ουσιών των καλλιεργειών για τις οποίες χρησιμεύουν τα εν λόγω επαναχρησιμοποιημένα αστικά λύματα·
- δ) τα αέρια του θερμοκηπίου [...] CO₂, N₂O, CH₄ που εκπέμπονται από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. [...] 10 000 και άνω, μέσω αναλύσεων, υπολογισμών ή μοντελοποίησης, κατά περίπτωση·
- ε) την ενέργεια που χρησιμοποιείται και παράγεται από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. 10 000 και άνω.
2. Για όλους τους οικισμούς [...] που αναφέρονται στα άρθρα 5 παράγραφοι 1 και 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές, [...] [...] [...] οι κατάλληλοι φορείς ή οι φορείς διαχείρισης του δικτύου αποχέτευσης διενεργούν αντιπροσωπευτική παρακολούθηση, σε καίρια σημεία, των υπερχειλίσεων αποχετευτικών αγωγών στα υδατικά συστήματα και των απορρίψεων αστικών απορροών από χωριστά συστήματα, προκειμένου να εκτιμούν τη συγκέντρωση και τα φορτία των παραμέτρων που απαριθμούνται στον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι και, κατά περίπτωση, του πίνακα 2, καθώς και την περιεκτικότητα σε μικροπλαστικά και σχετικούς ρύπους. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής για σκοπούς μοντελοποίησης, όταν κρίνεται σκόπιμο.

3. Για όλους τους οικισμούς με ι.π. 10 000 [...] και άνω, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές, οι κατάλληλοι φορείς ή ο φορέας διαχείρισης του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων παρακολουθούν, στα σημεία εισόδου και εξόδου των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, τη συγκέντρωση και τα φορτία των ακόλουθων στοιχείων στα αστικά λύματα:
- α) ρύπους που είναι αναμενόμενο να βρίσκονται στα αστικά λύματα οι οποίοι απαριθμούνται:
 - i) στα παραρτήματα VIII και X της οδηγίας 2000/60/EK, στο παράρτημα της οδηγίας 2008/105/EK, στο παράρτημα I της οδηγίας 2006/118/EK και στο μέρος Β του παραρτήματος II της οδηγίας 2006/118/EK·
 - ii) στο παράρτημα της απόφασης αριθ. 2455/2001/EK⁴⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
 - iii) στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 166/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁷·
 - iv) στα παραρτήματα I και II της οδηγίας 86/278/ΕΟΚ·
 - β) των παραμέτρων που παρατίθενται στο μέρος Β του παραρτήματος III της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184, όταν τα αστικά λύματα απορρίπτονται σε λεκάνη υδροσυλλογής όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας·
 - γ) την παρουσία μικροπλαστικών.

Οι ρύποι που απαριθμούνται στα στοιχεία α) και β) ενδέχεται να εξαιρούνται από την παρακολούθηση βάσει της παρούσας παραγράφου, εφόσον μπορεί να αποδειχθεί, μεταξύ άλλων βάσει των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης, ότι δεν απαντώνται στα αστικά λύματα.

⁴⁶ Απόφαση αριθ. 2455/2001/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2001, για τη θέσπιση του καταλόγου ουσιών προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και τροποποίησης της οδηγίας 2000/60/EK (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 331 της 15.12.2001, σ. 1).

⁴⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 166/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/EK του Συμβουλίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 33 της 4.2.2006, σ. 1).

Για όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10 000, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές, οι κατάλληλοι φορείς ή ο φορέας διαχείρισης του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων παρακολουθούν την παρουσία μικροπλαστικών στην ιλύ, **κατά περίπτωση, και ιδίως όταν επαναχρησιμοποιείται στη γεωργία.**

4. Η παρακολούθηση που αναφέρεται στην [...] [...] παράγραφο [...] **3** διενεργείται με τις ακόλουθες συχνότητες:
- α) τουλάχιστον δύο δείγματα ετησίως, με διαφορά [...] **7** μηνών κατ' ανώτατο όριο μεταξύ δειγμάτων, για οικισμούς με ι.π. **150 000** [...] **και άνω**.
 - β) τουλάχιστον ένα δείγμα κάθε [...] **δύο** έτη για οικισμούς με ι.π. μεταξύ 10 000 και [...] **150 000**.

Αυτή η συχνότητα παρακολούθησης μπορεί να μειωθεί κατά το ήμισυ τα επόμενα έτη, εάν τα αποτελέσματα της παρακολούθησης για τους ρύπους που αναφέρονται στην παράγραφο 3 είναι χαμηλότερα από τα ισχύοντα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος δυνάμει της οδηγίας 2008/105/ΕΚ κατά τα πρώτα τρία διαδοχικά έτη της παρακολούθησης. Η συχνότητα παρακολούθησης θα πρέπει να επανεξετάζεται τουλάχιστον κατ' έτος.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις [...] για να διασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας με τη θέσπιση μεθοδολογίας για τη μέτρηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων και μικροπλαστικά στα αστικά λύματα και την ιλύ που αναφέρονται στο παρόν άρθρο. Η Επιτροπή παρέχει τις μεθοδολογίες έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής

1. Τα κράτη μέλη, επικουρούμενα από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ):
 - α) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 21, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις παραμέτρους που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α), και τα αποτελέσματα των δοκιμών ως προς τα κριτήρια επιτυχίας/αποτυχίας που καθορίζονται στο μέρος Δ του παραρτήματος Ι, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·
 - β) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που αναφέρει το ποσοστό των αστικών λυμάτων που συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 3, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·
 - γ) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει πληροφορίες σχετικά με **την εφαρμογή του** [...] άρθρου 4 ([...] **παράγραφος 5**) και σχετικά με το ποσοστό του φορτίου αστικών λυμάτων από οικισμούς με ι.π. άνω των 2 000, το οποίο υφίσταται επεξεργασία σε μεμονωμένα συστήματα, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·
 - δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των δειγμάτων που συλλέχθηκαν και τον αριθμό των δειγμάτων που ελήφθησαν σύμφωνα με το μέρος Δ του παραρτήματος Ι και τα οποία δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις·
 - ε) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, αναλυμένων κατά αέριο, και σχετικά με τη συνολική ενέργεια που καταναλώνεται και την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από κάθε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. 10 000 και άνω, καθώς και υπολογισμό του ποσοστού επίτευξης των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·

- στ) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το σημείο 3 του παραρτήματος V, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·
- ζ) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει τα αποτελέσματα παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφοι 1 [...] και **3**, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·
- η) έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει τον κατάλογο των περιοχών που χαρακτηρίζονται ευαίσθητες στον ευτροφισμό [...] και επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων [...] **σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2**·
- θ [...]) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει τον κατάλογο των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως περιοχές όπου η συγκέντρωση ή η συσσώρευση μικρορύπων συνιστά κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή για το περιβάλλον [...] και επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων [...] **σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2**·
- ι) έως τις 12 Ιανουαρίου 2029, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για τη βελτίωση της πρόσβασης σε αποχέτευση σύμφωνα με το άρθρο 19, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το ποσοστό του πληθυσμού τους που έχει πρόσβαση σε αποχέτευση, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε εξαετή βάση.
- ια) έως τις 31 Δεκεμβρίου **2030**, καταρτίζουν σύνολο δεδομένων που περιέχει τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο γ) με σύγκριση της μηνιαίας ζήτησης νερού και θρεπτικών ουσιών των καλλιεργειών για τις οποίες χρησιμεύει το επαναχρησιμοποιημένο ποσοστό επεξεργασμένων αστικών λυμάτων που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1, και στη συνέχεια επικαιροποιούν το εν λόγω σύνολο δεδομένων σε ετήσια βάση·
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή και ο ΕΟΠ έχουν [...] πρόσβαση στα σύνολα δεδομένων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 166/2006 λαμβάνονται υπόψη για την υποβολή των στοιχείων που απαιτούνται βάσει του παρόντος άρθρου **για τους ρύπους που σχετίζονται με τα αστικά λύματα**.

Όσον αφορά τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο ΕΟΠ παρέχει στο κοινό πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα μέσω του ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων που έχει συσταθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 166/2006.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφοτύπου των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2. **Η Επιτροπή παρέχει τον μορφότυπο έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του πρώτου έτους από την ημερομηνία της έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].**

Άρθρο 23

Εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής

1. Έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του [...]] **τριακοστού πέμπτου** μήνα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν:

- α) αξιολόγηση του επιπέδου εφαρμογής των άρθρων 3 έως 8·
- β) προσδιορισμό και σχεδιασμό των επενδύσεων που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε κάθε οικισμό, με ενδεικτική χρηματοοικονομική εκτίμηση και προτεραιότητες για τις επενδύσεις σε σχέση με το μέγεθος του οικισμού και το **επίπεδο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των μη επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και τους σχετικούς κινδύνους για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία**.

- γ) εκτίμηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την ανακαίνιση, **την αναβάθμιση ή την αντικατάσταση των** υφιστάμενων υποδομών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων αποχέτευσης, ανάλογα με [...] **την τεχνική και λειτουργική τους κατάσταση** και τον συντελεστή απόσβεσης:
- δ) προσδιορισμό ή, κατ' ελάχιστον, ένδειξη των πιθανών πηγών δημόσιας χρηματοδότησης όπου αυτές χρειάζονται για να συμπληρωθούν τα τέλη χρήσης.
2. Έως τις ... [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = τελευταία ημέρα του [...] **τεσσαρακοστού** μήνα μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τα οικεία εθνικά προγράμματα εφαρμογής, εκτός εάν μπορούν να αποδείξουν, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 21, ότι συμμορφώνονται με τα άρθρα 3 έως 8.
3. Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τα οικεία εθνικά προγράμματα εφαρμογής τουλάχιστον ανά [...] **έξι** έτη. Υποβάλλουν τα προγράμματα στην Επιτροπή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου, εκτός εάν μπορούν να αποδείξουν ότι συμμορφώνονται με τα άρθρα 3 έως 8.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των μεθόδων και των μορφοτύπων για την υποβολή των εθνικών προγραμμάτων εφαρμογής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται **έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = τελευταία ημέρα του έκτου μήνα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]** σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν στα πρώτα εθνικά τους προγράμματα εφαρμογής **παράταση των ακόλουθων προθεσμιών κατ' ανώτατο όριο έξι ετών:**
- α) οι προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και/ή στο άρθρο 6 παράγραφος 2 υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- ι) στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας],
- λιγότερο από το 50 % των εν λόγω οικισμών διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης και οι απορρίψεις τους δεν υποβάλλονται σε δευτεροβάθμια επεξεργασία στην επικράτειά τους, σύμφωνα με το μέρος Β και τον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι, ή

- λιγότερο από το 50 % του φορτίου αστικών λυμάτων των εν λόγω οικισμών συλλέγεται σε δίκτυα αποχέτευσης και οι απορρίψεις τους δεν υποβάλλονται σε δευτεροβάθμια επεξεργασία στην επικράτειά τους, σύμφωνα με το μέρος Β και τον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι,
- ii) το εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής περιλαμβάνει:
- τον αριθμό των οικισμών με ι.π. μεταξύ 1 250 και 2 000 που δεν διαθέτουν πλήρες δίκτυο αποχέτευσης και δευτεροβάθμια επεξεργασία στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας]· και
 - σχέδιο στο οποίο περιγράφονται λεπτομερώς οι αναγκαίες επενδύσεις για την επίτευξη πλήρους συμμόρφωσης των εν λόγω οικισμών εντός των παραταθειςών προθεσμιών· και
 - τους τεχνικούς ή οικονομικούς λόγους που δικαιολογούν την παράταση των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και/ή στο άρθρο 6 παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 μπορούν να συμπεριλάβουν στα πρώτα εθνικά τους προγράμματα εφαρμογής παράταση έως 8 έτη των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και/ή στο άρθρο 6 παράγραφος 2, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του στοιχείου α).

Τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση μετά το 2006 μπορούν να συμπεριλάβουν στα πρώτα εθνικά τους προγράμματα εφαρμογής παράταση έως 12 έτη των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και/ή στο άρθρο 6 παράγραφος 2, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του στοιχείου α).

Στο πρώτο τους εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής, τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν παράταση έως 8 έτη των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και/ή στο άρθρο 6 παράγραφος 2 για τους οικισμούς, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι η δημιουργία της απαιτούμενης υποδομής είναι ιδιαίτερα δυσχερής λόγω της ανάγκης διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής περιλαμβάνει κατάλογο των εν λόγω οικισμών, συνοδευόμενο από αιτιολόγηση της παρέκκλισης και χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της απαιτούμενης υποδομής στους οικισμούς αυτούς.

- β) την προθεσμία για τους οικισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- i) τουλάχιστον το 50 % των εν λόγω οικισμών δεν εφαρμόζουν τριτοβάθμια επεξεργασία σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου ή δεν πληρούν τις απαιτήσεις του πίνακα 2 στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας]· και
 - ii) το εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής περιλαμβάνει:
 - τον αριθμό των οικισμών που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 που δεν διαθέτουν τριτοβάθμια επεξεργασία σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας]· και
 - σχέδιο στο οποίο περιγράφονται λεπτομερώς οι αναγκαίες επενδύσεις για την επίτευξη πλήρους συμμόρφωσης των εν λόγω οικισμών εντός των παραταθειςών προθεσμιών· και
 - τους τεχνικούς ή οικονομικούς λόγους που δικαιολογούν τη παράταση των προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3.

Οι παρατάσεις των προθεσμιών αυτών ισχύουν μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα κράτη μέλη εάν οι προϋποθέσεις αυτές δεν πληρούνται έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του έκτου μήνα μετά την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 2].

Άρθρο 24

Πληροφόρηση του κοινού

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διατίθενται μέσω του διαδικτύου στο κοινό κατάλληλες και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τη συλλογή και την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, με τρόπο εξατομικευμένο και φιλικό προς τον χρήστη, [...] για κάθε οικισμό με **ι.π. άνω των 1 250 ή για κάθε σχετική διοικητική περιοχή**. Οι πληροφορίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα δεδομένα που παρατίθενται στο παράρτημα VI.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται επίσης με άλλα μέσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος.

2. Επιπλέον, όταν το κόστος ανακτάται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει μέσω συστήματος τιμολογίου ύδρευσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα [...] τα νοικοκυριά σε οικισμούς με ι.π. άνω των 10 000 και κατά προτίμηση άνω των 1 250 ι.π. που είναι συνδεδεμένα σε δίκτυα αποχέτευσης λαμβάνουν τακτικά και τουλάχιστον μία φορά ετησίως, στην καταλληλότερη και ευκολότερα προσβάσιμη μορφή, [...] για παράδειγμα στο τιμολόγιό τους ή με ψηφιακά μέσα, όπως έξυπνες εφαρμογές ή ιστοσελίδες, χωρίς να χρειάζεται να τις ζητήσουν, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση της συλλογής και της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων με τα άρθρα 3, 4, 6, 7 και 8, συμπεριλαμβανομένης σύγκρισης μεταξύ των πραγματικών εκλύσεων ρύπων στα ύδατα υποδοχής με τις οριακές τιμές που καθορίζονται στους πίνακες 1, 2 και 3 του παραρτήματος Ι·
- β) τον όγκο ή τον εκτιμώμενο όγκο των αστικών λυμάτων που συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία ανά έτος ή ανά περίοδο χρέωσης για το νοικοκυριό ή τη συνδεδεμένη οντότητα, σε κυβικά μέτρα, μαζί με τις [...] τάσεις μεταβολής και την τιμή της συλλογής και επεξεργασίας των αστικών λυμάτων για το [...] εν λόγω νοικοκυριό (κόστος ανά λίτρο και ανά κυβικό μέτρο)·
- γ) σύγκριση του ετήσιου όγκου [...] των αστικών λυμάτων που συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία για το νοικοκυριό ανά έτος και ένδειξη του μέσου όγκου ενός νοικοκυριού στον ίδιο οικισμό·
- δ) σύνδεσμο προς τις διαδικτυακές πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την ατομική χρήση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) ανωτέρω θα παρέχονται σε επίπεδο οικισμού με φιλικό προς τον χρήστη τρόπο μέσω δικτυακού τόπου ή έξυπνης εφαρμογής.

3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27, για την τροποποίηση της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος VI με επικαιροποίηση των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται στο κοινό μέσω του διαδικτύου και στα [...] νοικοκυριά που είναι συνδεδεμένα σε δίκτυα αποχέτευσης, προκειμένου να προσαρμόζονται οι απαιτήσεις αυτές στην τεχνική πρόοδο και στη διαθεσιμότητα των δεδομένων στον τομέα.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του μορφοτύπου και των μεθόδων παρουσίασης των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2.

Άρθρο 25

Πρόσβαση στη δικαιοσύνη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με το οικείο εθνικό νομικό σύστημα, τα μέλη του ενδιαφερόμενου κοινού έχουν πρόσβαση σε διαδικασία προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου ή άλλου ανεξάρτητου και αμερόληπτου οργάνου συσταθέντος διά νόμου, προκειμένου να αμφισβητήσουν την ουσιαστική ή τη διαδικαστική νομιμότητα αποφάσεων ή πράξεων ή παραλείψεων που υπόκεινται στο άρθρο 6, 7 ή 8 της παρούσας οδηγίας, όταν πληρούνται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) έχουν επαρκές συμφέρον·
 - β) υποστηρίζουν ότι έχει επέλθει προσβολή δικαιώματος, εάν αυτό απαιτείται ως προϋπόθεση από το δικονομικό διοικητικό δίκαιο κράτους μέλους.

Η νομιμοποίηση στη διαδικασία εξέτασης δεν εξαρτάται από τον ρόλο που διαδραμάτισε το ενδιαφερόμενο μέλος του κοινού κατά τη διάρκεια μιας συμμετοχικής φάσης των διαδικασιών λήψης απόφασης δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

Η διαδικασία προσφυγής είναι δίκαιη, αντικειμενική, έγκαιρη, δεν είναι απαγορευτικά δαπανηρή και προβλέπει κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς επανόρθωσης, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών μέτρων, κατά περίπτωση.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν σε ποιο στάδιο μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις, οι πράξεις ή οι παραλείψεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 26

Αποζημίωση

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν προκαλείται βλάβη στην ανθρώπινη υγεία ως αποτέλεσμα παράβασης εθνικών μέτρων που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, τα θιγόμενα άτομα έχουν το δικαίωμα να διεκδικήσουν και να λάβουν αποζημίωση για την εν λόγω βλάβη από τα σχετικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα, **σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο**. [...]
- 2.[...]2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικοί κανόνες και διαδικασίες που αφορούν αγωγές αποζημίωσης σχεδιάζονται και εφαρμόζονται με τρόπο ώστε να μην καθιστούν αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης για βλάβη που προκαλείται από παράβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1.
4. [...]
- [...]3. Τα κράτη μέλη [...] **δύνανται να καθορίζουν** τις προθεσμίες παραγραφής για την άσκηση των αγωγών αποζημίωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 [...]. Οι εν λόγω προθεσμίες δεν αρχίζουν να υπολογίζονται πριν από την παύση της παράβασης και προτού το πρόσωπο που ζητεί την αποζημίωση να πληροφορηθεί **ή να μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι έχει πληροφορηθεί** ότι έχει υποστεί βλάβη από παράβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 27

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο [...] [...] 7 παράγραφος 4, στο άρθρο 8 παράγραφος 5, στο άρθρο 14 παράγραφος 3, [...] και στο άρθρο 24 παράγραφος 3 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντίρρηση στην εν λόγω παράταση το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο [...] [...] 7 παράγραφος 4, στο άρθρο 8 παράγραφος 5, στο άρθρο 14 παράγραφος 3, [...] και στο άρθρο 24 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο [...] [...] 7 παράγραφος 4, το άρθρο 8 παράγραφος 5, το άρθρο 14 παράγραφος 3, [...] ή το άρθρο 24 παράγραφος 3 αρχίζει να ισχύει μόνον εφόσον δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις ούτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε από το Συμβούλιο εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να προβάλουν αντίρρηση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 28

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο και εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων **η οποία θεσπίστηκε από την οδηγία 91/271/ΕΟΚ. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.**
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 29

Κυρώσεις

1. **Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. [...]**

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα ακόλουθα, κατά περίπτωση:
- α) τη φύση, τη βαρύτητα και την έκταση της [...] **παράβασης**·
 - [...][...] **β)** τον πληθυσμό ή το περιβάλλον που θίγεται από την [...] **παράβαση**, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο της παράβασης στον στόχο της επίτευξης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος·
 - γ) **τον επαναλαμβανόμενο ή μη χαρακτήρα της παράβασης**·
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί στην Επιτροπή τους κανόνες και τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

Άρθρο 30

Αξιολόγηση

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2035** και έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2041**, η Επιτροπή διενεργεί αξιολόγηση της παρούσας οδηγίας με βάση ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας·
 - β) τα σύνολα δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1·
 - γ) σχετικά επιστημονικά, αναλυτικά και επιδημιολογικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων ερευνητικών έργων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση·
 - δ) συστάσεις του ΠΟΥ, εφόσον υπάρχουν·

- ε) [...] **ανάλυση** ενδεχόμενης ανάγκης προσαρμογής του καταλόγου των προϊόντων που καλύπτονται από σύστημα διευρυμένης ευθύνης παραγωγού στην εξέλιξη της σειράς προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την παρουσία μικρορύπων στα λύματα, [...] τις επιπτώσεις τους στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, [...] τα δεδομένα που προκύπτουν από τις νέες υποχρεώσεις παρακολούθησης των μικρορύπων στα σημεία εισόδου και εξόδου των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, **καθώς και ανάλυση της ανάγκης αναθεώρησης της προϋπόθεσης για την απαλλαγή από την διευρυμένη ευθύνη παραγωγού που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο α)**.
- στ) **αξιολόγηση του στόχου της ενεργειακής ουδετερότητας προκειμένου να αναλυθεί η τεχνική και οικονομική εφικτότητα της επίτευξης μεγαλύτερης ενεργειακής αυτονομίας του τομέα**.
- ζ) **αξιολόγηση των δυνατοτήτων μέτρησης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τον τομέα των αστικών λυμάτων καθώς και των δυνατοτήτων καθορισμού απαιτήσεων για πραγματικές μετρήσεις σε σχέση με την παρακολούθηση**.

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπόνηση της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 31

Επανεξέταση

Η Επιτροπή υποβάλλει ανά πενταετία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, συνοδευόμενη, εάν θεωρηθεί σκόπιμο από την Επιτροπή, από κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις.

Άρθρο 32

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Η οδηγία 91/271/EK, όπως τροποποιήθηκε από τις πράξεις που παρατίθενται στο παράρτημα VII μέρος A της παρούσας οδηγίας, καταργείται από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία = η πρώτη ημέρα του [...] **τριακοστού πρώτου** μήνα μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις προθεσμίες μεταφοράς των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, όπως προβλέπεται στο παράρτημα VII μέρος B της παρούσας οδηγίας.
2. **Όσον αφορά τη Μαγιότ**, το άρθρο 3 παράγραφος 1 και το άρθρο 6 παράγραφος 1 ισχύουν από τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2030 και το άρθρο 3 παράγραφος 2 και το άρθρο 6 παράγραφος 2 ισχύουν από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = τελευταία ημέρα του δέκατου πέμπτου έτους μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας]. [...].**

Το άρθρο 3 παράγραφος 1α και το άρθρο 4 παράγραφος 1α της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου εξακολουθούν να ισχύουν έως τις 30 Δεκεμβρίου 2030.

3. **Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, [...]** για τις απορρίψεις αστικών λυμάτων που υφίστανται επεξεργασία από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που επεξεργάζονται φορτίο **150 000 ι.π.** [...] και άνω και οι οποίες δεν απαιτείται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2035**, το άρθρο 5 της οδηγίας 91/271/EK του Συμβουλίου εξακολουθεί να εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου [...] **2040**.

Για τις απορρίψεις αστικών λυμάτων από οικισμούς με ι.π. [...] 10 000 και **άνω [...]**, το άρθρο 5 της οδηγίας 91/271/EK του Συμβουλίου εξακολουθεί να εφαρμόζεται: [...]

- α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033 για οικισμούς που δεν απαιτείται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].**

- β) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2039 για οικισμούς που δεν απαιτείται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033·
- γ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2045 για οικισμούς που δεν απαιτείται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2039· ή μεταγενέστερη ημερομηνία σύμφωνα με την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο.
- 3α. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, για τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3β, οι απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου εξακολουθούν να εφαρμόζονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2040.
- 3β. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα άρθρα 15 και 17 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου και η εκτελεστική απόφαση 2014/431/ΕΕ της Επιτροπής [2] εφαρμόζονται στα κράτη μέλη έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030.
4. Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος [VIII].

Άρθρο 33

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με τα άρθρα [...] και τα παραρτήματα [...] [να προστεθεί αναφορά στα άρθρα και τα παραρτήματα που έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά σε σχέση με τις καταργούμενες οδηγίες] το αργότερο στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του [...] **τριακοστού** μήνα μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν επίσης δήλωση που διευκρινίζει ότι οι παραπομπές στην οδηγία που καταργείται από την παρούσα οδηγία, οι οποίες περιέχονται στις ισχύουσες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, θεωρούνται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτής της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών [...] **διατάξεων** εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από την επόμενη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα άρθρα [...] και τα παραρτήματα [...] [να προστεθεί αναφορά στα άρθρα και τα παραρτήματα που έχουν παραμείνει αμετάβλητα σε σχέση με την καταργούμενη οδηγία] εφαρμόζονται από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία = η πρώτη ημέρα του εικοστού τέταρτου μήνα μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Άρθρο 35

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] I. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΛΥΜΑΤΑ

A. ΔΙΚΤΥΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Τα δίκτυα αποχέτευσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις της επεξεργασίας των λυμάτων.

Ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η συντήρηση των δικτύων αποχέτευσης πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με τις καλύτερες τεχνικές γνώσεις, που δεν συνεπάγονται υπερβολικό κόστος, ιδίως όσον αφορά:

- τον όγκο και τα χαρακτηριστικά των αστικών λυμάτων,
- την πρόληψη διαρροών λυμάτων,
- **την πρόληψη της εισροής και της διείσδυσης στα δίκτυα αποχέτευσης,**
- τον περιορισμό της ρύπανσης των υδάτων υποδοχής λόγω [...] υπερχειλίσεων **αποχετευτικών αγωγών λαμβανομένων υπόψη των σχετικών απαιτήσεων του άρθρου 5 και του παραρτήματος V.**

B. ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΠΟ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΥΔΑΤΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

1. Ο σχεδιασμός ή η μετασκευή των σταθμών επεξεργασίας **αστικών** λυμάτων γίνεται έτσι ώστε να μπορούν να λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα των εισερχομένων και των επεξεργασμένων λυμάτων προτού απορριφθούν στα ύδατα υποδοχής.
2. Οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων **και σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν τους οικισμούς που αναφέρονται** [...] στα [...] άρθρα 6, 7 και 8 πληρούν τις απαιτήσεις του πίνακα 1 **του παρόντος παραρτήματος.**

3. Επιπλέον των απαιτήσεων του σημείου 2, οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο [...] άρθρο 7 **παράγραφος 1 ή από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν τους οικισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3** [...] πληρούν τις απαιτήσεις [...] του πίνακα 2 του παρόντος παραρτήματος, **εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου εφαρμόζεται το άρθρο 7 παράγραφος 5.**
4. Οι απορρίψεις από **σταθμούς** επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 **ή από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν οικισμούς** [...] που αναφέρονται στο άρθρο 8 [...] **παράγραφος 4** [...] πληρούν τις απαιτήσεις του πίνακα 3 του παρόντος παραρτήματος.
5. Οι άδειες **και/οι κανόνες** για απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που χρησιμοποιούν [...] βιομέσα περιλαμβάνουν την υποχρέωση [...] παρακολούθησης και πρόληψης [...] της ελευθέρωσης **τέτοιων** βιομέσων **στα ύδατα υποδοχής** [...].
6. Όπου χρειάζεται να διασφαλίζεται ότι τα ύδατα υποδοχής ικανοποιούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στις οδηγίες 2000/60/EK, 2008/56/EK, 2008/105/EK και 2006/7/EK, ισχύουν αυστηρότερες απαιτήσεις από όσες παρατίθενται στους πίνακες 1, 2 και 3.
7. Τα σημεία απόρριψης των αστικών λυμάτων επιλέγονται στο μέτρο του δυνατού, κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται [...] **βλαβερές** επιπτώσεις στα ύδατα υποδοχής.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΜΗ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

1. Οι **εκ των προτέρων κανόνες και/ή** ειδική άδεια που αναφέρεται στο άρθρο 14 **παράγραφος 1** εξασφαλίζουν τα ακόλουθα:
 - α) οι ρυπαρές ουσίες που περιέχονται στα μη οικιακά λύματα δεν βλάπτουν τη λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων, δεν φθείρουν τα δίκτυα αποχέτευσης, τις μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και τον σχετικό εξοπλισμό και δεν εμποδίζουν την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων και την ανάκτηση **θρεπτικών ουσιών ή άλλων υλικών από αστικά λύματα ή ιλύ.**

- β) οι ρυπαρές ουσίες που περιέχονται στα μη οικιακά λύματα δεν βλάπτουν την υγεία του προσωπικού που εργάζεται στα δίκτυα αποχέτευσης και στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων·
- γ) οι ρυπαρές ουσίες που περιέχονται στα μη οικιακά λύματα μπορούν να μειωθούν από τον σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων·
- δ) όταν ένας σταθμός επεξεργασίας αστικών λυμάτων επεξεργάζεται απορρίψεις από εγκατάσταση που διαθέτει την άδεια που αναφέρεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, το φορτίο ρύπων από τις απορρίψεις της εν λόγω μονάδας δεν υπερβαίνει το φορτίο ρύπων που θα απορριπτόταν εάν οι απορρίψεις ελευθερώνονταν απευθείας από την εγκατάσταση και συμμορφώνονταν με τις οριακές τιμές εκπομπών που εφαρμόζονται σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία· [...].
- ε) το φορτίο ρύπων στην απόρριψη από τον σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων δεν υποβαθμίζει την [...] κατάσταση των υδάτων υποδοχής και δεν εμποδίζει τον εν λόγω αποδέκτη να επιτύχει τέτοια κατάσταση, σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
2. [...]

Δ. ΜΕΘΟΔΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε η μέθοδος παρακολούθησης που εφαρμόζεται να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που ορίζονται στα σημεία 2 έως 5. **Όλες οι μέθοδοι ανάλυσης συμμορφώνονται με τα ελάχιστα κριτήρια επιδόσεων όπως αυτά που ορίζονται στην οδηγία 2009/90/ΕΚ και σε άλλους σχετικούς κανόνες.**

Είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται εναλλακτικά και άλλες μέθοδοι, διαφορετικές από εκείνες που αναφέρονται στα σημεία 2, 3 και 4, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω μέθοδοι αποδεδειγμένα παράγουν ισοδύναμα αποτελέσματα.

Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμοζόμενη μέθοδο παρακολούθησης.

2. Εικοσιτετράωρα δείγματα ανάλογα προς τη ροή ή χρονικής βάσης συλλέγονται στο ίδιο, σαφώς καθορισμένο σημείο της εξόδου και, εφόσον χρειάζεται, της εισόδου του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Ωστόσο, τα δείγματα χρονικής βάσης που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των μικρορύπων [...] **μπορεί** να είναι δείγματα 48ώρου.

Εφαρμόζονται κατάλληλες διεθνείς εργαστηριακές πρακτικές με στόχο τη μείωση στο ελάχιστο της αλλοίωσης των δειγμάτων μεταξύ συλλογής και ανάλυσης.

3. Ο ελάχιστος ετήσιος αριθμός δειγμάτων καθορίζεται ανάλογα με το μέγεθος του σταθμού επεξεργασίας και συλλέγεται σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του έτους:

1 250 — 9 999 ι.π.:	Ένα δείγμα μηνιαίως (βλ. σημείωση 1)
10 000 — 49 999 ι.π.:	Δύο δείγματα μηνιαίως Για μικρορύπους, ένα δείγμα μηνιαίως
50 000 — [...] 149 999 ι.π.:	Ένα δείγμα εβδομαδιαίως. Για μικρορύπους, δύο δείγματα [...] μηνιαίως
[...] 150 000 ι.π. ή [...] παραπάνω:	[...] Δύο δείγματα εβδομαδιαίως Για μικρορύπους, δύο δείγματα [...] μηνιαίως

Σημείωση 1: Για τους οικισμούς τους οποίους αφορά η εποχιακή δραστηριότητα, γίνονται δεκτά διαστήματα δύο μηνών κατ' ανώτατο όριο χωρίς δειγματοληψία, υπό τον όρο ότι λαμβάνονται πρόσθετα δείγματα κατά τη διάρκεια των μηνών εποχικής δραστηριότητας. Λαμβάνονται συνολικά 12 δείγματα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

4. Τα επεξεργασμένα **αστικά** λύματα θεωρείται ότι ανταποκρίνονται στις σχετικές παραμέτρους εάν, για καθεμία σχετική παράμετρο χωριστά, τα δείγματα δείχνουν ότι τα εν λόγω λύματα ανταποκρίνονται στη σχετική τιμή της παραμέτρου ως εξής:
 - α) για τις παραμέτρους που ορίζονται στον πίνακα 1 **και στον πίνακα 3**, ο ανώτατος αριθμός δειγμάτων ο οποίος επιτρέπεται να μην συμφωνεί με τις απαιτήσεις για τις συγκεντρώσεις και/ή τις εκατοστιαίες μειώσεις, καθορίζεται στον πίνακα 4·
 - β) για τις παραμέτρους του πίνακα 1 όσον αφορά τις συγκεντρώσεις, τα εκτός ορίων δείγματα τα οποία λαμβάνονται υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας δεν πρέπει να αποκλίνουν από τις τιμές των παραμέτρων περισσότερο από 100 %, εκτός από την παράμετρο των ολικών αιωρούμενων στερεών, για την οποία επιτρέπονται αποκλίσεις από τις οριακές τιμές μέχρι 150 %·

- γ) για τις παραμέτρους που αναφέρονται στον πίνακα 2, ο ετήσιος μέσος όρος των τιμών των δειγμάτων για κάθε παράμετρο συμμορφώνεται με τις σχετικές οριακές τιμές που καθορίζονται στον εν λόγω πίνακα. Αναλόγως των τοπικών συνθηκών, εφαρμόζεται η μία ή και οι δύο παράμετροι. Εφαρμόζεται η τιμή συγκέντρωσης ή το ποσοστό μείωσης·
- δ) για τις παραμέτρους που αναφέρονται στον πίνακα 3, [...] **η συχνότητα δειγματοληψίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του μέρους Δ του παραρτήματος Ι σημαίνει ότι λαμβάνεται ένα δείγμα στην είσοδο και ένα δείγμα στην έξοδο του σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων προκειμένου να επαληθευτεί η συμμόρφωση με το ελάχιστο ποσοστό απομάκρυνσης του πίνακα 3 του παραρτήματος Ι. Το μέσο ποσοστό απομάκρυνσης όλων των ουσιών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό χρησιμοποιείται προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον έχει επιτευχθεί το απαιτούμενο ελάχιστο ποσοστό απομάκρυνσης του 80 %.**
5. Τα δείγματα λαμβάνονται έτσι ώστε να αποτυπώνουν τη ρύπανση κατά τη [...] **ροή** υπό συνθήκες ανομβρίας. Οι ακραίες τιμές για την ποιότητα των εν λόγω υδάτων δεν λαμβάνονται υπόψη, εφόσον οφείλονται σε ασυνήθεις καταστάσεις λόγω νεροποντής.
6. Οι αναλύσεις που αφορούν απορρίψεις από τελμάτωση διεξάγονται σε διηθημένα δείγματα. Ωστόσο, η συγκέντρωση των ολικών αιωρούμενων στερεών σε μη διηθημένα δείγματα υδάτων από τέτοιες απορρίψεις δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150 mg/l.

Πίνακας 1: Απαιτήσεις για απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που διέπονται από το άρθρο 6 της παρούσας οδηγίας. Εφαρμόζεται η τιμή συγκέντρωσης ή το ποσοστό μείωσης.			
Παράμετροι	Συγκέντρωση	Ελάχιστο ποσοστό μείωσης ⁴⁸ (βλ. σημείωση 4)	Μέθοδος μέτρησης αναφοράς
Βιοχημικές ανάγκες σε οξυγόνο (BOD ₅ στους 20 °C) χωρίς νιτροποίηση (βλ. Σημείωση 1)	25 mg/l O ₂	70-90 40 δυνάμει του άρθρου [...] 6 παράγραφος 3	Ομογενοποιημένο, αδιάθικτο, ακατακάθιστο δείγμα. Προσδιορισμός του διαλελυμένου οξυγόνου πριν και μετά πενήνήμερη επώαση στους 20 °C ± 1 °C, σε απόλυτο σκότος. Προσθήκη παρεμποδιστή της νιτροποίησης
Χημικές ανάγκες σε οξυγόνο (COD) (βλ. σημείωση 2)	125 mg/l O ₂	75	Ομογενοποιημένο, αδιάθικτο, ακατακάθιστο δείγμα. Διχρωμικό κάλιο
Ολικός οργανικός άνθρακας (βλ. σημείωση 2)	37 mg/l	75	EN 1484
Ολικά αιωρούμενα στερεά	35 mg/l (βλ. σημείωση 3)	90 (βλ. σημείωση 3)	<ul style="list-style-type: none"> – Διήθηση αντιπροσωπευτικού δείγματος μέσω φίλτρου μεμβράνης των 0,45 μm. Ξήρανση σε θερμοκρασία 105 °C και ζύγιση – Φυγοκέντρωση αντιπροσωπευτικού δείγματος (επί 5 τουλάχιστον λεπτά, με μέση επιτάχυνση 2800-3200 g). Ξήρανση σε θερμοκρασία 105 °C και ζύγιση

Σημείωση 1: Η παράμετρος αυτή μπορεί να αντικατασταθεί από άλλη: ολικός οργανικός άνθρακας (TOC) ή ολικές ανάγκες σε οξυγόνο (TOD) εάν μπορεί να ευρεθεί σχέση μεταξύ του BOD₅ και της υποκατάστατης παραμέτρου.

⁴⁸ [...]

Σημείωση 2: Τα κράτη μέλη μετρούν είτε τις χημικές ανάγκες σε οξυγόνο (COD) είτε τον ολικό οργανικό άνθρακα.

Σημείωση 3: Η απαίτηση αυτή είναι προαιρετική.

Σημείωση 4: Μείωση ανάλογα με το φορτίο των εισρεόντων λυμάτων.

Πίνακας 2: Απαιτήσεις για την τριτοβάθμια επεξεργασία απορρίψεων από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 [...] ή από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν οικισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3. Για απορρίψεις από τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, ισχύουν και οι δύο παράμετροι. Για τους οικισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3, αναλόγως των τοπικών συνθηκών, εφαρμόζεται η μία ή και οι δύο παράμετροι. Εφαρμόζεται η τιμή συγκέντρωσης ή το ποσοστό μείωσης.

Παράμετροι	Συγκέντρωση	Ελάχιστο ποσοστό μείωσης ⁴⁹ (βλ. σημείωση 1)	Μέθοδος μέτρησης αναφοράς
Ολικός φώσφορος (βλ. σημείωση 2)	[...]1 mg/l (10 000 – 150 000 ι.π.) 0,5 mg/l (άνω των 150 000 ι.π.)	[...] 87,5	Φασματοφωτομετρία μοριακής απορρόφησης
Ολικό άζωτο (βλ. σημείωση 2)	[...]10 mg/l (10 000 – 150 000 ι.π.) 8 mg/l (άνω των 150 000 ι.π.) (βλ. σημείωση 3)	[...] 80 (βλ. σημείωση 1α)	Φασματοφωτομετρία μοριακής απορρόφησης

Σημείωση 1: [...] Μείωση ανάλογα με το φορτίο των εισρεόντων λυμάτων ή με το φορτίο που παράγεται σε οικισμό, εάν μπορεί να εξασφαλιστεί το ίδιο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος. Εάν ένα ποσοστό επεξεργασμένων αστικών λυμάτων χρησιμοποιείται για γεωργική άρδευση, οι θρεπτικές ουσίες του μπορεί να περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του φορτίου εισρεόντων λυμάτων και να εξαιρούνται από το απορριπτόμενο φορτίο.

⁴⁹ [...]

Σημείωση 1α: Σε εξαιρετικές περιπτώσεις λόγω ειδικών τοπικών συνθηκών, όταν αποδεδειγμένα μέρος του αζώτου που προέρχεται από αστικά λύματα μπορεί να εξαλειφθεί στα ύδατα υποδοχής, η φυσική κατακράτηση αζώτου μπορεί να ληφθεί υπόψη σε κράτη μέλη όπου η φυσική κατακράτηση αζώτου ελήφθη υπόψη στον υπολογισμό της ελάχιστης εκατοστιαίας μείωσης του αζώτου που αναφέρεται στον πίνακα 2 του παραρτήματος I της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η τελευταία ημέρα του δέκατου πέμπτου έτους μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας] για τον υπολογισμό της ελάχιστης εκατοστιαίας μείωσης του αζώτου που αναφέρεται στον πίνακα 2 του παραρτήματος I μέρος Β, εάν πληρούνται στο σύνολό τους οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) ο μέσος υδραυλικός χρόνος παραμονής των απορριπτόμενων λυμάτων είναι τουλάχιστον 1,5 έτος πριν φτάσουν στην ευαίσθητη στο άζωτο περιοχή που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2·
- 2) διασφαλίζεται πρόγραμμα συνεχούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της παραμέτρου του ολικού αζώτου:
 - α) στα σημεία εξόδου όλων των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων και, κατά περίπτωση, στις αστικές απορροές από οικισμούς με ι.π. 1 250 και άνω που βρίσκονται στη λεκάνη υδροσυλλογής της περιοχής που έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη στο άζωτο σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2· και
 - β) στα σχετικά σημεία εισόδου της οικείας περιοχής που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2· και
 - γ) στις αντιπροσωπευτικές θέσεις δειγματοληψίας στα ύδατα υποδοχής και στα σχετικά υδατικά συστήματα στη λεκάνη υδροσυλλογής της οικείας περιοχής που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2·
- 3) τηρείται η ελάχιστη εκατοστιαία μείωση αζώτου του πίνακα 2· το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση τα δεδομένα που συλλέγονται από το πρόγραμμα συνεχούς παρακολούθησης και αξιολόγησης που αναφέρεται στο σημείο 2·
- 4) μπορεί να αποδειχθεί ότι οι εκλύσεις αζώτου από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων στη λεκάνη υδροσυλλογής δεν είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ούτε για την ανθρώπινη υγεία και δεν μεταβάλλουν το οικοσύστημα·

- 5) η συγκέντρωση θρεπτικών ουσιών στις περιοχές που αναφέρονται στο στοιχείο γ) της προϋπόθεσης 2 συμμορφώνεται με την προϋπόθεση του παραρτήματος V.1.2.1 της οδηγίας 2000/60/EK για να διαπιστωθεί η καλή οικολογική κατάσταση των εν λόγω περιοχών·
- 6) η χρήση φυσικής κατακράτησης αζώτου αναφέρεται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο α), καθώς και στα δυνητικά επηρεαζόμενα γειτονικά κράτη μέλη, μαζί με όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να εξακριβωθεί ότι πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις 1), 2), 3), 4) και 5).

Σημείωση 2: Η απαίτηση αυτή εφαρμόζεται στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία = η ημερομηνία έκδοσης της παρούσας οδηγίας] στους υφιστάμενους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που υποχρεούνται να τηρούν τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 και στους οικισμούς του άρθρου 7 παράγραφος 3. Έως ότου εκπληρωθούν οι εν λόγω προθεσμίες, στους εν λόγω σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις του άρθρου 32 παράγραφος 3.

Σημείωση 3: Όταν η θερμοκρασία των λυμάτων του βιολογικού αντιδραστήρα είναι κάτω των 12 °C, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες τα λύματα του βιολογικού αντιδραστήρα είναι κάτω των 5 °C, τα αποτελέσματα των λαμβανόμενων δειγμάτων είναι δυνατόν να εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ετήσιου μέσου όρου του αζώτου, όπως αναφέρεται στο σημείο 4) στοιχείο γ) του μέρους Δ του παρόντος παραρτήματος, όταν μπορούν να αποδειχθούν όλα τα ακόλουθα:

- (1) εξασφαλίζεται ότι δεν προκαλείται αρνητική επίπτωση στο περιβάλλον·
- (2) θα απαιτούντο υπερβολικό κόστος και/ή υπερβολική κατανάλωση ενέργειας για την επίτευξη των τιμών αζώτου του πίνακα 2.

<p>Πίνακας 3: Απαιτήσεις για την τεταρτοβάθμια επεξεργασία απορρίψεων από τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 και/ή από τους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν τους οικισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 8 ([...] παράγραφος 4).</p>	
Δείκτες	Ελάχιστο ποσοστό απομάκρυνσης ανάλογα με το φορτίο των εισρεόντων λυμάτων
Ουσίες που ρυπαίνουν τα ύδατα ακόμη και σε χαμηλές συγκεντρώσεις (βλ. σημείωση 1)	80 % (βλ. σημείωση 2)

Σημείωση 1: Μετράται η συγκέντρωση των οργανικών ουσιών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

α) Κατηγορία 1 (ουσίες των οποίων η επεξεργασία είναι πολύ εύκολη):

- i) αμισουλπρίδη (αριθ. CAS 71675-85-9),
- ii) καρβαμαζεπίνη (αριθ. CAS 298-46-4),
- iii) σιταλοπράμη (αριθ. CAS 59729-33-8),
- iv) κλαριθρομυκίνη (αριθ. CAS 81103-11-9),
- v) δικλοφενάκη (αριθ. CAS 15307-86-5),
- vi) υδροχλωροθειαζίδη (αριθ. CAS 58-93-5),
- vii) μετοπρολόλη (αριθ. CAS 37350-58-6),
- viii) βενλαφαξίνη (αριθ. CAS 93413-69-5),

β) Κατηγορία 2 (ουσίες των οποίων η απομάκρυνση είναι εύκολη):

- i) βενζοτριαζόλιο (αριθ. CAS 95-14-7),
- ii) κανδεσαρτάνη (αριθ. CAS 139481-59-7),
- iii) ιρβεσαρτάνη (αριθ. CAS 138402-11-6),
- iv) μείγμα 4-μεθυλοβενζοτριαζολίου (αριθ. CAS 29878-31-7) και 5[...]μεθυλοβενζοτριαζολίου (αριθ. CAS 136-85-6).

Σημείωση 2: Υπολογίζεται το ποσοστό απομάκρυνσης για τουλάχιστον έξι ουσίες. Ο αριθμός των ουσιών της κατηγορίας 1 είναι διπλάσιος από τον αριθμό των ουσιών της κατηγορίας 2. Εάν οι ουσίες που μπορούν να μετρηθούν σε επαρκή συγκέντρωση είναι λιγότερες από έξι, η αρμόδια αρχή ορίζει άλλες ουσίες για τον υπολογισμό του ελάχιστου ποσοστού απομάκρυνσης όταν αυτό είναι αναγκαίο. Χρησιμοποιείται ο μέσος όρος των **συγκεκριμένων** ποσοστών απομάκρυνσης όλων των **μεμονωμένων** ουσιών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον έχει επιτευχθεί το απαιτούμενο ελάχιστο ποσοστό απομάκρυνσης 80 %.

Πίνακας 4: Απαίτηση για τα δείγματα	
Αριθμός δειγμάτων που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε έτους	Ανώτατος επιτρεπτός αριθμός δειγμάτων που αποκλίνουν
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] II. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΕΥΤΡΟΦΙΣΜΟ

1. Περιοχές που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής της Βαλτικής Θάλασσας, του Εύξεινου Πόντου, τμημάτων της Βόρειας Θάλασσας και τμημάτων της Αδριατικής και χαρακτηρίζονται ευαίσθητες στον ευτροφισμό βάσει της οδηγίας 2008/56/ΕΚ. [...]
2. Φυσικές λίμνες γλυκών υδάτων, άλλα υδατικά συστήματα γλυκών υδάτων, εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός ή όπου μπορεί, στο εγγύς μέλλον, να παρουσιαστεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα.

Όταν εξετάζεται ποια θρεπτικά συστατικά πρέπει να μειωθούν με περαιτέρω επεξεργασία, λαμβάνονται υπόψη τα εξής στοιχεία:

- α) λίμνες και ρεύματα τα οποία καταλήγουν σε λίμνες/ταμιευτήρες/κλειστούς όρμους που διαπιστώνεται ότι έχουν ασθενή εναλλαγή ύδατος, οπότε μπορεί να συμβεί συσσώρευση. Στις περιοχές αυτές, η επεξεργασία πρέπει να περιλαμβάνει την αφαίρεση του φωσφόρου, εκτός εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι η αφαίρεση δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ευτροφισμού. Όπου πραγματοποιούνται απορρίψεις από μεγάλους οικισμούς, μπορεί επίσης να εξεταστεί η αφαίρεση του αζώτου,
 - β) εκβολές ποταμών, όρμοι και άλλα παράκτια ύδατα που διαπιστώνεται ότι έχουν ασθενή εναλλαγή ύδατος ή που δέχονται μεγάλες ποσότητες θρεπτικών συστατικών. Οι απορρίψεις από μικρούς οικισμούς συνήθως είναι δευτερεύουσας σημασίας στις περιοχές αυτές, αλλά, για τους μεγάλους οικισμούς, η επεξεργασία πρέπει να περιλαμβάνει την αφαίρεση του φωσφόρου ή/και του αζώτου, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ότι η αφαίρεση αυτή δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ευτροφισμού
3. Επιφανειακά γλυκά ύδατα προοριζόμενα για την άντληση πόσιμου νερού τα οποία θα μπορούσαν να περιέχουν νιτρικά ιόντα σε συγκέντρωση μεγαλύτερη από εκείνη που προβλέπουν οι συναφείς διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 εάν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα

4. Περιοχές όπου περαιτέρω επεξεργασία από την προδιαγραφόμενη στο άρθρο 7 της παρούσας οδηγίας είναι αναγκαία, για τη συμμόρφωση με άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των υδατικών συστημάτων που καλύπτονται από την οδηγία 2000/60/ΕΚ και διατρέχουν τον κίνδυνο να χάσουν ή να μην επιτύχουν καλή οικολογική κατάσταση ή δυναμικό.
5. Κάθε άλλη περιοχή η οποία θεωρείται από τα κράτη μέλη ότι είναι ευαίσθητη στον ευτροφισμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] ΙΙΙ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

1. Φάρμακα για ανθρώπινη χρήση που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2001/83/ΕΚ⁵⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
2. Καλλυντικά προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009⁵¹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα.

⁵⁰ Οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67).

⁵¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα (ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 59).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] IV. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

1. Επεξεργασία του γάλακτος
2. Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων
3. Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών
4. Μεταποίηση γεωμήλων
5. Βιομηχανία κρέατος
6. Ζυθοποιία
7. Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών
8. Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα
9. Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων
10. Μονάδες παραγωγής βύνης
11. Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...]V. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

1. Ανάλυση της αρχικής κατάστασης της περιοχής αποστράγγισης [...] του οικείου οικισμού, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
 - α) λεπτομερή περιγραφή του συμπλέγματος δικτύων αποχέτευσης, της χωρητικότητας παραμονής και διοχέτευσης αστικών λυμάτων και αστικών απορροών του εν λόγω συμπλέγματος και της υφιστάμενης δυναμικότητας επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε περίπτωση βροχόπτωσης·
 - β) σε περίπτωση συνδυασμένων αποχετευτικών αγωγών, δυναμική ανάλυση των ροών [...] αστικών λυμάτων σε περίπτωση βροχόπτωσης, βασισμένη σε δεδομένα παρακολούθησης ή στη χρήση μοντέλων υδρολογίας, υδραυλικής και ποιότητας των υδάτων που λαμβάνουν υπόψη τις πιο πρόσφατες κλιματικές προβλέψεις και περιλαμβάνουν εκτίμηση των φορτίων ρύπανσης των παραμέτρων που αναφέρονται στον πίνακα 1 και, κατά περίπτωση, στον πίνακα 2 του παραρτήματος I, καθώς και μικροπλαστικών και σχετικών ρύπων που ελευθερώνονται στα ύδατα υποδοχής σε περίπτωση βροχόπτωσης·
 - γ) σε περίπτωση χωριστών αποχετευτικών αγωγών, λεπτομερή περιγραφή των απαιτήσεων παρακολούθησης στα σχετικά σημεία χωριστών συστημάτων όπου οι απορρίψεις αστικών απορροών αναμένεται να υποστούν ρύπανση, όπως έχουν εντοπιστεί βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο δ), για τον προσδιορισμό συναφών και εφικτών μέτρων, όπως απαιτείται στην παράγραφο 3 του παρόντος παραρτήματος.
2. Στόχοι για τη μείωση της ρύπανσης από υπερχειλίσεις [...] αποχετευτικών αγωγών [...], συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:
 - α) ενδεικτικό στόχο ότι η υπερχείλιση [...] αποχετευτικών αγωγών [...] αντιπροσωπεύει [...] μόνο ένα μικρό ποσοστό, κατά προτίμηση κάτω από το 2 % του ετήσιου συλλεγόμενου φορτίου αστικών λυμάτων, υπολογιζόμενου σε συνθήκες ανομβρίας·

Ο [...] στόχος αυτός αναμένεται να επιτευχθεί έως:

 - i) τις 31 Δεκεμβρίου [...] 2040 για όλους τους οικισμούς με ι.π. 100 000 και άνω·
 - ii) τις 31 Δεκεμβρίου [...] 2045 για όλους τους οικισμούς με ι.π. 10 000 και άνω [...] που αναφέρονται στο άρθρο 5·

- β) τη σταδιακή μείωση των μακροπλαστικών.[...]
3. Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο σημείο 2 και για τη μείωση της ρύπανσης από απορρίψεις αστικών απορροών σε χωριστά συστήματα, με βάση το αποτέλεσμα της παρακολούθησης του άρθρου 21 παράγραφος 2, σε συνδυασμό με σαφή προσδιορισμό των εμπλεκόμενων φορέων και των ευθυνών τους όσον αφορά την εφαρμογή του ολοκληρωμένου σχεδίου.
4. Κατά την επιλογή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με το σημείο 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους εξετάζουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:
- α) πρώτον, προληπτικά μέτρα που αποσκοπούν στην αποφυγή της εισόδου μη ρυπασμένων όμβριων υδάτων στα δίκτυα αποχέτευσης, μεταξύ αυτών μέτρα που προάγουν τη φυσική συγκράτηση ή την αξιοποίηση των όμβριων υδάτων, και μέτρα για την αύξηση των χώρων πρασίνου ή τον περιορισμό των αδιαπέραστων επιφανειών στους οικισμούς·
- β) δεύτερον, μέτρα για την καλύτερη διαχείριση και βελτιστοποίηση της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων αποχέτευσης, των χώρων παραμονής και των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, με στόχο να διασφαλιστεί [...] η ελαχιστοποίηση των απορρίψεων μη επεξεργασμένων αστικών λυμάτων ή ρυπασμένων αστικών απορροών στα ύδατα υποδοχής·
- γ) τέλος, όπου είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο σημείο 2, πρόσθετα μέτρα μετριασμού, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των υποδομών για τη συλλογή, την παραμονή και την επεξεργασία αστικών λυμάτων ή της δημιουργίας νέων υποδομών με προτεραιότητα σε πράσινες υποδομές, όπως οι τάφροι με βλάστηση, οι υγρότοποι επεξεργασίας και οι λιμνοδεξαμενές παραμονής που έχουν σχεδιαστεί για τη στήριξη της βιοποικιλότητας. Κατά περίπτωση, εξετάζεται το ενδεχόμενο επαναχρησιμοποίησης των υδάτων στο πλαίσιο της ανάπτυξης των ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης αστικών λυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] VI. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

- 1) Υπόδειξη της αρμόδιας αρχής και των φορέων διαχείρισης που είναι υπεύθυνοι για τις υπηρεσίες συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων, με πληροφορίες σχετικά με την ιδιοκτησιακή δομή των φορέων διαχείρισης και τα στοιχεία επικοινωνίας τους.
- 2) Το συνολικό φορτίο αστικών λυμάτων που παράγεται στον οικισμό, εκφρασμένο σε ισοδύναμα πληθυσμού (ι.π.), με λεπτομέρειες σχετικά με το μερίδιο του εν λόγω φορτίου (σε %) το οποίο:
 - α) συλλέγεται και υφίσταται επεξεργασία σε σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων·
 - β) υφίσταται επεξεργασία από καταχωρισμένα μεμονωμένα συστήματα·
 - γ) δεν συλλέγεται ούτε υφίσταται επεξεργασία.
- 3) Κατά περίπτωση, παράθεση των λόγων για τους οποίους ένα ορισμένο φορτίο αστικών λυμάτων δεν συλλέγεται ή δεν υφίσταται επεξεργασία.
- 4) Πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα των αστικών λυμάτων που απορρίπτονται από τον οικισμό σε κάθε σύστημα υδάτων υποδοχής, με τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) ετήσιες μέσες συγκεντρώσεις και φορτίο ρύπων που καλύπτονται από το άρθρο 21, τα οποία εκλύονται από κάθε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων·
 - β) εκτίμηση του φορτίου των απορρίψεων από μεμονωμένα συστήματα για τις παραμέτρους που αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος I·
 - γ) **για τους οικισμούς με ι.π. 10 000 και άνω**, εκτίμηση του φορτίου των απορρίψεων από συνδυασμένους [...] αποχετευτικούς αγωγούς και υπερχειλίσεις [...] **αποχετευτικών αγωγών** για τις παραμέτρους που αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος I.

- 5) Ετήσιες επενδυτικές δαπάνες και συνολικές ετήσιες λειτουργικές δαπάνες, με διάκριση μεταξύ των δαπανών συλλογής και επεξεργασίας, των συνολικών ετήσιων δαπανών που αφορούν το προσωπικό, την ενέργεια, τα αναλώσιμα, τις διοικητικές και άλλες δαπάνες, καθώς και των μέσων ετήσιων επενδυτικών και λειτουργικών δαπανών [...] ανά κυβικό μέτρο αστικών λυμάτων που συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία, **και ανά μέσο νοικοκυριό όταν το κόστος ανακτάται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει μέσω συστήματος τιμολόγησης ύδρευσης ή ανάλογα με το επίπεδο οικισμού σε άλλες περιπτώσεις.**
- 6) Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο κάλυψης των δαπανών που αναφέρονται στο σημείο 5 και, όταν οι δαπάνες ανακτώνται μέσω συστήματος τελών, πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση του τιμολογίου ανά κυβικό μέτρο αστικών λυμάτων που συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία, είτε ανά κυβικό μέτρο αστικών λυμάτων που συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία είτε ανά κυβικό μέτρο παρεχόμενου νερού, συμπεριλαμβανομένων των πάγιων και μεταβλητών δαπανών και της κατανομής των δαπανών για τη συλλογή, την επεξεργασία, τη διοίκηση και άλλες δαπάνες.
- 7) Επενδυτικά σχέδια για υποδομές συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε επίπεδο οικισμού, με τις προβλεπόμενες επιπτώσεις στα τιμολόγια υπηρεσιών αποχέτευσης αστικών λυμάτων και τα επιδιωκόμενα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.
- 8) Για κάθε σταθμό επεξεργασίας αστικών λυμάτων [...] **με ι.π. 10 000 και άνω:**
- α) το συνολικό φορτίο (σε ι.π.) που υφίσταται επεξεργασία και η ενέργεια που απαιτείται για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (σε kWh συνολικά και ανά κυβικό μέτρο)·
- β) το σύνολο της παραγόμενης ανανεώσιμης ενέργειας (GWh/έτος) για κάθε έτος, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής ανά πηγή ενέργειας.

[...]

- 9) Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (σε τόνους ισοδυνάμου CO₂) που παράγονται ή αποφεύγονται ετησίως από τη λειτουργία υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων **με ι.π. 10 000 και άνω** σε κάθε οικισμό και, εφόσον υπάρχουν, συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (σε τόνους ισοδυνάμου CO₂) που παρήχθησαν κατά την κατασκευή των εν λόγω υποδομών.
- 10) Συνοπτική παρουσίαση της φύσης και των στατιστικών στοιχείων που αφορούν τις καταγγελίες και τις απαντήσεις που έδωσαν οι φορείς διαχείρισης σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων για θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] VII

Μέρος Α

Καταργούμενη οδηγία
με κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών της
(αναφέρεται στο άρθρο [19])

Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 135 της 30.5.1991, σ. 40)	
Οδηγία 98/15/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 67 της 7.3.1998, σ. 29)	
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1)	μόνο το παράρτημα ΙΙΙ σημείο 21
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1137/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 311 της 21.11.2008, σ. 1)	μόνον το παράρτημα, σημείο 4.2
Οδηγία 2013/64/ΕΕ του Συμβουλίου (ΕΕ L 353 της 28.12.2013, σ. 8)	μόνο το άρθρο 1

Μέρος Β

Προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο

Οδηγία	Λήξη προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο
91/271/ΕΚ	30 Ιουνίου 1993
98/15/ΕΚ	30 Σεπτεμβρίου 1998
2013/64/ΕΕ	31 Δεκεμβρίου 2018 για το άρθρο 1 παράγραφοι 1, 2 και 3 30 Ιουνίου 2014 για το άρθρο 1 παράγραφος 5 στοιχείο α) 31 Δεκεμβρίου 2014 για το άρθρο 1 παράγραφος 5 στοιχείο β)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ [...] VIII

Πίνακας αντιστοιχίας

Οδηγία 91/271/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2 εισαγωγική φράση	Άρθρο 2 εισαγωγική φράση
Άρθρο 2 σημεία 1 έως 4	Άρθρο 2 σημεία 1 έως 4
-	Άρθρο 2 σημεία 5 και 6
Άρθρο 2 σημείο 5	Άρθρο 2 σημείο 7
-	Άρθρο 2 σημεία 8 και 9
Άρθρο 2 σημείο 6	Άρθρο 2 σημείο 10
Άρθρο 2 σημείο 8	Άρθρο 2 σημείο 11
-	Άρθρο 2 σημεία 12 και 13
Άρθρο 2 σημείο 10	Άρθρο 2 σημείο 14
Άρθρο 2 σημείο 11	Άρθρο 2 σημείο 15
-	Άρθρο 2 σημεία 16 έως 23
Άρθρο 3 παράγραφος 1	Άρθρο 3 παράγραφος 1
-	Άρθρο 3 παράγραφος 2
Άρθρο 3 παράγραφος 2	Άρθρο 3 παράγραφος 3
Άρθρο 3 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο	Άρθρο 4 παράγραφος 1
-	Άρθρο 4 παράγραφος 2
-	Άρθρο 4 παράγραφος 3
-	Άρθρο 4 παράγραφος 4
-	Άρθρο 4 παράγραφος 5
-	Άρθρο 5
Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 6 παράγραφος 1
-	Άρθρο 6 παράγραφος 2

-	Άρθρο 6 παράγραφος 3
Άρθρο 4 παράγραφος 4	Άρθρο 6 παράγραφος 4
-	Άρθρο 7 παράγραφος 1
-	Άρθρο 7 παράγραφος 2
Άρθρο 5 παράγραφος 2	Άρθρο 7 παράγραφος 3
-	Άρθρο 7 παράγραφος 4
Άρθρο 5 παράγραφος 4	Άρθρο 7 παράγραφος 5
Άρθρο 5 παράγραφος 5	Άρθρο 7 παράγραφος 6
Άρθρο 5 παράγραφος 7	Άρθρο 7 παράγραφος 7
-	Άρθρο 8
-	Άρθρο 9
-	Άρθρο 10
-	Άρθρο 11
Άρθρο 9	Άρθρο 12 παράγραφος 1
-	Άρθρο 12 παράγραφος 2
Άρθρο 10	Άρθρο 13
Άρθρο 11 παράγραφος 1	Άρθρο 14 παράγραφος 1
-	Άρθρο 14 παράγραφος 2
-	Άρθρο 14 παράγραφος 3
Άρθρο 11 παράγραφος 3	Άρθρο 14 παράγραφος 4
-	Άρθρο 15 παράγραφος 1
Άρθρο 12 παράγραφος 2	Άρθρο 15 παράγραφος 2
Άρθρο 12 παράγραφος 3	Άρθρο 15 παράγραφος 3
-	Άρθρο 16
-	Άρθρο 17
-	Άρθρο 18
-	Άρθρο 19

-	Άρθρο 20
Άρθρο 15 παράγραφος 1	Άρθρο 21 παράγραφος 1
-	Άρθρο 21 παράγραφος 2
-	Άρθρο 21 παράγραφος 3
-	Άρθρο 22
Άρθρο 17 παράγραφος 1	Άρθρο 23 παράγραφος 1
-	Άρθρο 23 παράγραφος 2
-	Άρθρο 23 παράγραφος 3
-	Άρθρο 23 παράγραφος 4
-	Άρθρο 24
-	Άρθρο 25
-	Άρθρο 26
-	Άρθρο 27
Άρθρο 18	Άρθρο 28
-	Άρθρο 29
-	Άρθρο 30
-	Άρθρο 31
-	Άρθρο 32
Άρθρο 19	Άρθρο 33
-	Άρθρο 34
Άρθρο 20	Άρθρο 35
Παράρτημα I	Παράρτημα I (Α)
Παράρτημα I (Β)	Παράρτημα I (Β)
Παράρτημα I (Γ)	Παράρτημα I (Γ)
Παράρτημα I (Δ)	Παράρτημα I (Δ)
Παράρτημα II	Παράρτημα II
-	Παράρτημα III

Παράρτημα III

-
-
-
-

Παράρτημα IV

Παράρτημα V

Παράρτημα VI

Παράρτημα VII

Παράρτημα VIII

